

ORIGINALAS

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS PAVADINIMAS

Įmonės MB „Mindauto“ eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo įrenginio ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zonos koregavimas.

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETA

Vilniaus g. 49F, LT-84175 Joniškis
Sklypo unikalus Nr. 4400-1761-0523
Sklypo kadastrinis Nr. 4730/0516:57 Joniškio m. k.v.

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIUS

MB „Mindauto“ vadovas Mindaugas Vaitiekūnas
Tel. +370 695 67965
el. paštas: mindautoservisas@gmail.com

POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS DOKUMENTŲ RENGĖJAS

MB „Aplinkosaugos specialistai“
Juridinio asmens kodas 304742906,
Skersinės Sodų 5-oji g. 29, LT-08449 Vilnius
Visuomenės sveikatos priežiūros veiklos
licencija, verstis poveikio visuomenės
sveikatai vertinimu Nr. VSL-944
Tel. 8 672 40 032
El. p.: tomas@aplinkosaugospecialistai.lt
www.aplinkosaugospecialistai.lt

ATASKAITOS VERSIJA I

RENGIMO METAI 2025

Pareigos	Vardas, pavardė	Parašas
Direktorius	Tomas Semėnas	

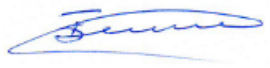
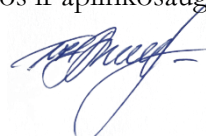
Aplinkosaugos PV	Indrė Jankauskienė Fizinio asmens PVSV licencijos Nr. VVL-0617	
------------------	--	---

BENDRIEJI DUOMENYS

Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos organizatorių (užsakovą)

Ūkinės veiklos organizatorius	MB „Mindauto“
Įmonės kodas	306270468
Atsakingas asmuo, Adresas, tel., faksas, el. paštas	Įmonės vadovas Mindaugas Vaitiekūnas Vilniaus g. 49F, LT-84175 Joniškis tel.: +370 695 67965 el. paštas: mindautoservisas@gmail.com

Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos rengėją

Dokumentų rengėjas	MB „Aplinkosaugos specialistai“
Pareigos	MB „Aplinkosaugos specialistai“ direktorius Tomas Semėnas Juridinio asmens visuomenės sveikatos priežiūros veiklos licencija, verstis poveikio visuomenės sveikatai vertinimu Nr. VSL-944 Visuomenės sveikatos ir aplinkosaugos PV Indrė Jankauskienė Fizinio asmens PVSV licencijos Nr. VVL-0617
Buveinės adresas, tel., kontaktinis mob.	Skersinės Sodų 5-oji g. 29, LT-08449 Vilnius Mob.: 8 672 40 032
Korespondencijos siuntimo adresas	Skersinės Sodų 5-oji g. 29, LT-08449 Vilnius
El. paštas	tomas@aplinkosaugospecialistai.lt

Turinys

3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ:
 - 3.1. Ūkinės veiklos pavadinimas, ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.)
 - 3.2. Ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos), gaminamų produktų paskirtis, naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai
 - 3.3. Ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas
4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ
 - 4.1. planuojamos Ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetų, jų dalis ir gyvenamąsias vietas (apskritis, savivaldybė, seniūnija, miestas, miestelis, kaimas, viensėdis, gatvė); teritorijos, kurioje planuojama Ūkinė veikla, ne senesnis kaip 3 metų žemėlapis su gretimybėmis (ortofoto ar kitokiame žemėlapyje, kitose grafinės informacijos pateikimo priemonėse apibrėžta planuojama teritorija; planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamos teritorijos ir teritorijos, kurią planuojama Ūkinė veikla gali paveikti, dydžius), esamos ir suplanuotos gretimybės (žemės sklypai ir pastatai, su kuriais ribojasi teritorija), teritorijos, kurioje planuojama Ūkinė veikla, svarba aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, ekonominių, visuomeninių ar kt. požymių, objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistravimą, kita svarbi informacija;
5. ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS
7. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ
8. SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDAS
9. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS
10. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS
11. REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS
12. LITERATŪROS SĄRAŠAS

SANTRUMPOS IR PAAIŠKINIMAI

PVSV Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

PAV Poveikio aplinkai vertinimas

SAZ Sanitarinė apsaugos zona

ŪV Ūkinė veikla

TP Transporto priemonė

Ivadas

Įmonės MB „Mindauto“ pagrindinė veikla yra eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (toliau – ENTP), kurių bendras svoris ne didesnis nei 3,5 t, tvarkymas, apimantis priėmimą, ardymą ir laikymą. Antriniam panaudojimui tinkamos detalės bus parduodamos. Bendrovė savo veiklą vykdo adresu Vilniaus g. 49F, LT-84175 Joniškis. ENTP įrenginio projektinis pajėgumas - 151 t/metus (~101 vnt.). Vienu metu įrenginyje daugiausia bus laikoma iki 7,5 t arba 5 vnt. ENTP.

Veiklos vykdymui naudojami statiniai yra suformuotame žemės sklype, kurio naudojimo paskirtis – kita, žemės sklypo naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Žemės sklypo plotas 0,6993 ha. Veikla yra vykdoma pastate – sandėlyje (pastato unikalus Nr. 4400-0152-7155), kurio naudojimo paskirtis – sandėliavimo, bendras pastato plotas 951,04 m². Ūkinei veiklai nuomos pagrindu naudojamas patalpų bendras plotas – 889,88 m² pastato tūris – 8107 m³.

MB „Mindauto“ darbo laikas – 5 darbo dienos (I-V) per savaitę nuo 8.00 iki 17.00 val. (40 val./savaitę). Savaitgaliais ir šventinėmis dienomis nedirbama. ENTP demontavimo darbus atlieka 2 darbuotojai. Vienos transporto priemonės, kurios vidutinis svoris yra 1,5 t, demontavimas trunka apie 20 darbo valandų, t. y. maždaug 2,5 darbo dienos (dirbant po 8 val. per dieną).

MB „Mindauto“ veiklos vieta nesiriboja su gyvenamosios ar visuomeninės paskirties teritorijos žemės sklypais. Aplinkiniuose sklypuose vyrauja pramonės ir sandėliavimo paskirties objektų teritorijos žemės sklypai. Artimiausia gyvenamoji aplinka yra tik šiaurinėje ūkinės veiklos sklypo dalyje: ~92 m atstumu nuo ūkinės veiklos šiaurinės sklypo ribos yra daugiabutis gyvenamasis namas, adresu Vilniaus g. 47C ir toje pačioje pusėje už ~107 m taip pat stovi daugiabutis gyvenamasis namas, kurio 40 m aplinka nutolusi ~67 m nuo ūkinės veiklos sklypo ribos, adresu Vilniaus g. 47A.

Artimiausi visuomeninės paskirties objektai nuo ūkinės veiklos vietos yra maždaug 400 m į šiaurės vakarus – Joniškio kultūros centras (Vilniaus g. 6) ir maždaug 450 m į šiaurės rytus – Joniškio rajono savivaldybės administracija (Livonijos g. 4). Artimiausia gydymo įstaiga – Joniškio ligoninė, adresu Žemaičių g. 2, nuo ŪV vietos nutolusi už maždaug 600 m.

MB „Mindauto“ PŪV vykdymo metu cheminė oro tarša galima tik iš mobilių oro taršos šaltinių: ūkinę veiklą aptarnaujančio dyzelinio autokrautuvo, sunkiasvorių bei lengvųjų transporto priemonių. Stacionarių taršos šaltinių įmonėje nėra.

Triukšmo tarša susidaro ENTP demontavimo veikloje naudojamos įrangos bei aptarnaujančio transporto. Pastate triukšmo lygis susidaro ten naudojant įvairius rankinius įrankius (veržliarakčiai, akumuliatoriniai veržliasukiai, atsuktuvai ir kt.). Pjaustymo ar kiti prietaisai naudojami nebus. Ūkinės veiklos triukšmo šaltinių sukiamas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje dienos laikotarpiu neviršys ribinės 55 dB(A) triukšmo lygio vertės, reglamentuojamos ūkinės veiklos objektams, pagal HN 33:2011 1 lentelės 4 punktą. Modeliavimu gauti ūkinės veiklos

triukšmo lygiai gyvenamosios paskirties aplinkoje yra ženkliai mažesni nei ribinė dienos laikotarpio vertė, galima teigti, jog veiklos triukšmo tarša gyvenamojoje aplinkoje yra mažai reikšminga.

Įmonė veiklą vykdo viena pamaina dienos metu, todėl pagrindinis atvykstančių TP srautas vyksta tik dienos metu. Vienu metu į įmonės teritoriją daugiausiai gali atvykti iki 1 sunkvežimio, veiklos organizatoriaus duomenimis, į įmonę per mėnesį atvyksta tik vienas sunkiasvoris automobilis. Dienos metu į įmonę atvyksta 20 lengvųjų transporto priemonių. Visas transportas atvyksta tik darbo dienos metu (8-17 val). Pastato viduje važinėja, perveža atliekas iš vienos zonos į kitą bei jas krauna į sunkiasvoro transporto priemones vienas frontalinis krautuvai, priimama, kad krautuvai per darbo dieną dirba 0,5 val.

MB „Mindauto“ ūkinė veikla nesusijusi su taršos kvapais susidarymu. Įmonės veikloje nesusidarys jokių biologiškai skaidžių atliekų, kurios galėtų sukelti nepageidaujamą kvapą. Surinkti tepalai, stabdžių skysčiai, alyvos ir kt. laikomi sandariose tam skirtose talpose, jokie teršalai ar kvapai į aplinkos orą neišsiskiria.

Atliktais teršalų bei triukšmo sklaidos modeliavimo duomenimis prognozuojama, kad už įmonės sklypo ribos, taip pat ir artimiausioje gyvenamojoje bei visuomeninės paskirties aplinkoje, viršnorminės fizikinės, cheminės taršos ir taršos kvapais ūkinė veikla negeneruos.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo¹ 3 priedo, 2 lentelės 7. punktu, atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiams (statiniams) reglamentuojama 100 m SAZ.

Įmonė turi Aplinkos apsaugos agentūros išduotą Taršos leidimą Nr. TL-Š.2-36/2024, taip pat 2025-05-20 patikslintą ir suderintą Atliekų naudojimo ar šalinimo techninį reglamentą. Dokumento registracijos Nr. (30-4)-A4E-5305.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentai rengiami norint koreguoti įmonei Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu¹ nustatytą sanitarinę apsaugos zoną. PVSV Ataskaitoje įvertinamas ūkinės veiklos paskleidžiamų aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeltas poveikis žmogaus sveikatai.

Vadovaujantis LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu², ūkinė veikla nepatenka į sąrašą ūkinių veiklų, kurios poveikis aplinkai privalo ar turi būti vertinamas.

PVSV ataskaita parengta vadovaujantis Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniais nurodymais, patvirtintais LR sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491 „Dėl Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“ (toliau – PVSV nurodymai).

¹ Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas Nr. XIII-2166, patvirtintas 2019 m. birželio 6 d. (galiojanti suvestinė redakcija 2025-02-01)

² LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymas 2017-06-27 Nr. XIII-529 (galiojanti suvestinė redakcija 2023-06-23)

3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

3.1. Ūkinės veiklos ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.)

Vadovaujantis Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2007-11-20, Nr. 119-4877), pareiškama ūkinė veikla priskiriama:

E sekcija – VANDENS TIEKIMAS NUOTEKŲ VALYMAS, ATLIEKŲ TVARKYMAS IR REGENERAVIMAS

38 – Atliekų surinkimas, tvarkymas ir šalinimas; medžiagų atgavimas

38.31 – Mašinų duženų išmontavimas

38.31

Mašinų duženų išmontavimas

Į šią klasę įeina bet kokių duženų (automobilių, laivų, kompiuterių, televizorių ir kitos įrangos) išmontavimas medžiagų atgavimo tikslais.

Į šią klasę neįeina:

- naudotų daiktų, tokių kaip šaldytuvai, šalinimas, siekiant sunaikinti kenksmingąsias atliekas, žr. 38.22
- automobilių, laivų, kompiuterių, televizorių ir kitos įrangos išmontavimas, siekiant gauti perparduoti tinkamas dalis, žr. G sekciją.

3.2. Ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos), naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai

Ūkinės veiklos pobūdis ir pajėgumas

Įmonės MB „Mindauto“ pagrindinė veikla – eksploatuoti netinkamų transporto priemonių demontavimas ir demontuotų atliekų tvarkymas.

Įmonės veiklos tikslas – užtikrinti saugų aplinkai ir visuomenės sveikatai ENTP atliekų tvarkymą, efektyviai išnaudoti metalų laužo paruošimo galimybes jo pakartotinam panaudojimui perduodant antriniam perdirbimui. ENTP atliekos surenkamos, saugojamos, demontuojamos ir rūšiuojamos taip, kad nekeltų pavojaus žmonių sveikatai ir aplinkai. Sutvarkytos demontuotos ENTP atliekos parduodamos Lietuvos perdirbėjams tolimesniam naudojimui.

Demontavus ENTP susidaranti atliekos ir atliekų kiekis pateikiamas 1 lentelėje, 7 p.

1 lentelė. Susidarančios atliekos po ENTP atliekų (atliekos kodas: 16 01 04*) demontavimo

Nr.	Atliekos kodas	Atliekos pavadinimas	Patikslintas pavadinimas	Atliekų fizinės savybės	Didžiausias vienu metu laikomas atliekų kiekis t
1.	16 01 17	Juodieji metalai	Metaliniai kėbulai	Kieta	4,100
2.	16 01 18	Spalvotieji metalai	Aliuminis	Kieta	2,400
3.	16 01 20	Stiklas	Stiklas	Kieta	2,260
4.	16 01 19	Plastikai	Plastikai	Kieta	3,840
5.	16 01 22	Kitaip neapibrėžtos atliekos	Laidai, guma, tekstilė	Kieta	0,470
6.	16 01 12	Stabdžių trinkelės	Stabdžių trinkelės	Kieta	0,090
7.	16 01 03	Naudoti nebetinkamos padangos	Naudoti nebetinkamos padangos	Kieta	0,400
8.	16 08 01	Panaudotų katalizatorių atliekos	Panaudotų katalizatorių atliekos	Kieta	0,350
9.	16 02 14	Nebenaudojama įranga	Nebenaudojama įranga	Kieta	0,100
10.	16 01 07*	Tepalo filtrai	Tepalo filtrai	Kieta	0,036
11.	16 01 21*	Pavojingos sudedamosios dalys	Kuro, tepalo, oro filtrai, amortizatoriai	Kieta	0,270
12.	16 01 14*	Aušinimo skysčiai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų	Aušinimo skysčiai	Skysta	0,180
13.	16 01 13*	Stabdžių skystis	Stabdžių skystis	Skysta	0,140
14.	13 07 03*	Naudoti netinkami degalai	Naudoti netinkami degalai	Skysta	0,046
15.	14 06 01*	Freono atliekos	Freono atliekos	Skysta	0,0003
16.	16 02 11*	Naudoti netinkama kondicionavimo įranga	Naudoti netinkama kondicionavimo įranga	Kieta	0,120
17.	13 02 08* 13 01 13*	Kita variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	Atidirbti tepalai	Skysta	0,360

Numatomas eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (ENTP) projektinis pajėgumas sudaro 151 t/per metus, t. y. apie 101 vnt. Didžiausias vienu metu laikomų atliekų kiekis – 7,5 t (5 vnt.).

ENTP demontavimo darbus atlieka 2 darbuotojai. Vienos transporto priemonės, kurios vidutinis svoris yra 1,5 t, demontavimas trunka apie 20 darbo valandų, t. y. maždaug 2,5 darbo dienos (dirbant po 8 val. per dieną).

Atsižvelgiant į darbo organizavimą (5 darbo dienų savaitė, 251 darbo diena per metus), maksimali sutvarkomų ENTP apimtis yra:

$$1,5 \text{ t} \times (251 \text{ d.} / 2,5 \text{ d.}) = 150,6 \text{ t/metus} (\sim 151 \text{ t/metus}).$$

2. lentelė. ENTP pajėgumas

Veikla, paslauga	Mato vnt.	Numatomas kiekis per metus
Eksploduoti netinkamų transporto priemonių su skysčiais demontavimas (atliekos kodas 16 01 04*)	vnt.	101
	t.	151
Didžiausias vienu metu laikomų ENTP atliekų kiekis (atliekos kodas 16 01 04*)	vnt.	5
	t.	7,5

Po ENTP demontavimo susidariusios pavojingos ir nepavojingos atliekos perduodamos atliekų tvarkytojams, su kuriais yra sudarytos sutartys. Atliekų tvarkytojas atliekas surenka savo transportu. Atliekų perdavimas fiksuojamas GPAIS sistemoje, suformuojant atliekų darytojo, vykdančio atliekų susidarymo apskaitą, perduodamų atliekų lydraštį. Atliekos licencijuotiems atliekų tvarkytojams perduodamos iš laikinojo atliekų saugojimo zonų.

Surinktos atliekos, taip pat po atliekų apdorojimo gautos atliekos, vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis, iki perdavimo galutiniam tvarkytojui naudojimui laikomos ne ilgiau nei 3 metus, o šalinimui skirtos atliekos – ne ilgiau nei metus.

Įmonėje veikla vykdoma vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymu, Atliekų tvarkymo taisyklėmis ir kitais teisės aktais nustatytais reikalavimais. Įmonėje vykdoma atliekų tvarkymo apskaita; Atliekų priėmimo procedūra atitinka atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytus reikalavimus; atliekų tvarkymo metu išsipykusios išsibarsčiusios atliekos yra surenkamos sorbentais, pašluostėmis ir kitomis priemonėmis, nuolatos palaikoma švari aplinka.

Naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai

MB „Mindauto“ vykdomoje ūkinėje veikloje nenaudojamos pavojingos cheminės medžiagos ir preparatai. Naudojamų žaliavų, kuro ir pagalbinių medžiagų kiekiai pateikti 3 lentelėje žemiau.

3 lentelė. Įrenginyje naudojamos žaliavos, kuras ir papildomos medžiagos

Eil. Nr.	Žaliavos, kuro rūšies arba medžiagos pavadinimas	Planuojamas naudoti kiekis, matavimo vnt. (t, m ³ , ar kt. per metus)	Kiekis, vienu metu saugomas vietoje (t, m ³ , ar kt. per metus), saugojimo būdas (atvira aikštelė ar talpyklos, uždarytos talpyklos ar uždengta aikštelė ir pan.)
1	2	3	4
1.	Kietas kuras (malkos)	2 t	
2.	Elektros energija	2400 kWh	-
3.	Vanduo	12 m ³	-

Įmonėje planuojama visada turėti absorbento tokį kiekį, kuriuo būtų galima surinkti didžiausią išsiliesusią talpą. Didžiausios talpos tūris, kurioje laikomi skysčiai yra 200 l. Įmonėje planuojama turėti granuliuoto universalaus absorbento, tinkančio surinkti visoms galimoms išsiliėti medžiagoms (alyvoms, degalams, stabdžių skysčiui, aušinimo skysčiui). Vienu metu laikomų absorbuojančių

medžiagų kiekis priklausys nuo absorbuojančių medžiagų prigimties bei sorbcijos pajėgumo (bus naudojami sorbentai, kurių sorbavimo apimtys ne mažesnės nei 1 ltr./kg).

Įmonė savo vandens gręžinio neturi – geriamasis ir buitinis vanduo tiekiamas iš miesto vandentiekio. Įmonės technologiniame procese vanduo nenaudojamas. Vandens, žemės, dirvožemio, biologinės įvairovės ir kt. gamtos ištekliai ūkinėje veikloje nėra naudojami.

Bendrovė neturi nuosavų valymo įrenginių, nuotekos tvarkomos per miesto tinklus.

Elektros energija įmonėje naudojama patalpų apšvietimui, taip pat naudojamų įrenginių darbui. Per metus objektas sunaudoja apie 2400 kWh elektros energijos, per mėnesį vidutiniškai 200 kWh elektros energijos. Sunaudotas elektros energijos kiekis apskaitomas pagal įmonės teritorijoje sumontuotą el. skaitiklį.

Darbuotojų buitinės patalpos šildomos kieto kuro katilu, kūrenamu malkomis. Katilo šiluminis našumas – 50 kW, per metus sudeginama apie 2 t medienos.

3.3. Ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas

Esamų statinių ir atliekų tvarkymo zonos išdėstymo planas

MB „Mindauto“ visa ENTP tvarkymo veikla vykdoma negyvenamosios paskirties pastate, esančiame sklype, kurio plotas – 0,6993 ha, adresu: Vilniaus g. 49F, Joniškis (1 pav.).

1 pav. Ūkinės veiklos vieta (sklypas pažymėtas raudonai) ir jame esantis pastatas))

Pastatas – sandėlis. Unikalus Nr. 4400-0152-7155. Daikto pagrindinė naudojimo paskirtis – Sandėliavimo. Žymėjimas plane – 4F1g. Pastatas vieno aukšto, užstatymo plotas – 1046,00 m² ploto.

Statinys – metalo su karkasu. Veikla vykdoma tik pastate, kuris yra su nelaidžia danga, atsparia benzino ir kitų skysčių ardančiam poveikiui. Pastate įrengtos šios funkcinės zonos:

Personalo zona Nr. 1 (31,95 m²).

Uždaroje patalpoje įrengtas kabinetas personalui, kuris priiminėja atvežtas ENTP.

Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių išmontavimo zonos Nr. 2.1 (30,19 m²) ir Nr. 2.2 (30,97 m²).

Išmontavimo zonose Nr. 2.1 ir Nr. 2.2 vykdomos ENTP nukenksminimo ir išmontavimo procedūros. Zona, kurioje bus išmontuojama ENTP, pasirenkama pagal jos fizines savybes. Mažesnių gabaritų ENTP išmontuojamos zonoje Nr. 2.1, o didesnių gabaritų ENTP – zonoje Nr. 2.2, kadangi šioje zonoje įrengtas galingsnis keltuvas su ilgesnėmis kėlimo atramomis.

Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių priėmimo zona Nr. 3.1 (25 m²) ir laikymo zona Nr. 3.2 (135 m²).

ENTP priėmimo ir laikymo zonoje bus laikomos pavojingosios ENTP.

Priėmimo zonoje Nr. 3.1 ENTP bus priimamos ir atliekamos jų patikros procedūros. Laikymo zonoje Nr. 3.2 vienu metu bus laikoma ne daugiau kaip 7,5 t (5 vnt.) ENTP, žymimų atliekų kodu 16 01 04*. Vienos ENTP užimamas plotas – apie 10 m², vidutinis svoris – apie 1,5 t.

Didžiausias vienu metu laikomų ENTP užimamas plotas sudarys apie 50 m² (5 × 10 m² = 50 m²). Tarpai tarp laikomų ENTP ir sienų bus ne mažesni kaip 1,2 m. Vienu metu laikomas atliekų kiekis neviršys zonos bendro ploto (135 m²).

ENTP priėmimo ir laikymo zonų dangos yra nelaidžios, atsparios ardančių skysčių poveikiui. Atliekos, žymimos kodu 16 01 04*, bus laikomos pagal atliekų naudojimo veiklos kodą R12.

Metalo laužo ir kitų antrinių žaliavų atliekų laikymo zona Nr. 4 (101 m²);

Šioje zonoje bus laikomos atliekos, žymimos šiais atliekų kodais:

16 01 17 – juodieji metalai;

16 01 18 – spalvotieji metalai;

16 01 19 – plastikai;

16 01 20 – stiklas;

16 08 01 – panaudoti katalizatoriai.

Praėjimai tarp sienų ir laikomų atliekų bus ne mažesni kaip 1,2 m. Vienu metu zonoje laikomų atliekų kiekis neviršys zonos talpos.

Atliekos bus laikomos pagal atliekų naudojimo veiklos kodą R13.

4.1. Juodojo metalo atliekas (16 01 17) planuojama laikyti 4,5 m pagrindo kraštinės ilgio taisyklingosios piramidės formos kaube, kurio aukštis ne didesnis nei 2 m. Juodojo metalo atliekų zonos plotas ne didesnis nei 20,25 m².

4.2. Spalvotojo metalo atliekas (16 01 18) planuojama laikyti 2 m pagrindo kraštinės ilgio taisyklingosios piramidės formos kaube, kurio aukštis ne didesnis nei 2 m. Spalvotojo metalo atliekų laikymo zonos plotas ne didesnis nei 4 m².

4.3. Plastikų atliekos (16 01 19) planuojamos laikyti 4 m pagrindo kraštinės ilgio taisyklingosios piramidės formos kaube, kurio aukštis ne didesnis nei 2 m. Plastiko atliekų laikymo zonos plotas ne didesnis nei 16 m².

4.4. Stiklo (16 01 20) atliekas planuojama laikyti 2 m pagrindo kraštinės ilgio taisyklingosios piramidės formos kaube, kurio aukštis ne didesnis nei 2 m. Stiklo atliekų laikymo zonos plotas ne didesnis nei 4 m².

4.5. Panaudotų katalizatorių (16 08 01) atliekas planuojama 200 l metalinėse cilindro formos statinėse, kurių skersmuo apie 0,5 m, o 12 aukštis – apie 1 m. Panaudotų katalizatorių atliekų užimamas konteinerių plotas 0,392 m².

Dalių, tinkamų naudoti toliau laikymo zonos Nr. 5.1 (10,03 m²) ir Nr. 5.2 (78 m²);

Šioje zonoje laikomos dalys, išimtos po ENTP demontavimo, kurios, įvertinus jų savybes ir būklę, yra tinkamos tolesniam panaudojimui.

Dalys laikomos tvarkingai sukrautos stelažuose, užtikrinant jų saugumą, stabilumą ir aiškią identifikaciją.

Pavojingų atliekų laikymo zona Nr. 6 (27,29 m²);

Šioje zonoje laikomos atliekos, žymimos šiais atliekų kodais:

13 02 08* – variklio, pavarų dėžės ir tepamoji alyva;

13 01 13* – hidraulinė alyva;

16 01 14* – aušinimo skystis;

16 01 13* – stabdžių skystis;

16 01 07* – tepalų filtrai;

16 01 21* – pavojingos sudedamosios dalys;

16 06 01* – švino akumuliatoriai;

16 02 11* – nebenaudojama šaldymo įranga;

13 07 03* – degalai;

14 06 01* – freono atliekos.

Pavojingųjų atliekų laikymo zona padengta nelaidžia danga, atsparia benzino ir kitų skysčių ardančiajam poveikiui. Įrengti sandarūs konteineriai, apsaugoti nuo išsiliejimo ir pagaminti iš medžiagų, atsparių atliekų poveikiui.

Zona yra uždara ir saugoma. Atliekos laikomos uždaroje, vėdinamoje patalpoje, siekiant apsaugoti jas nuo aplinkos poveikio.

Šalia šių patalpų įėjimo laikomos specialiosios priemonės ir absorbentai, kurie nedelsiant panaudojami išsiliejusių pavojingų skysčių plitimui lokalizuoti.

Vienu metu zonoje laikomų atliekų kiekis neviršys zonos talpos. Atliekos bus laikomos pagal atliekų naudojimo veiklos kodą R13.

6.1. Panaudotos alyvos atliekos (13 02 08*) bus laikomos 200 l metalinėje cilindro formos statinėje, kurios skersmuo apie 0,5 m, o aukštis – 1 m. Alyvos atliekų konteinerio užimamas plotas 0,196 m².

6.2. Panaudotos hidraulinės alyvos atliekos (13 01 13*) bus laikomos 200 l metalinėje cilindro formos statinėje, kurios skersmuo apie 0,5 m, o aukštis – 1 m. Hidraulinės alyvos atliekų konteinerio užimamas plotas 0,196 m².

6.3. Panaudoto aušinimo skysčio atliekos (16 01 14*) bus laikomos 200 l metalinėje cilindro formos statinėje, kurios skersmuo apie 0,5 m, o aukštis – 1 m. Aušinimo skysčio atliekų konteinerio užimamas plotas 0,196 m².

6.4. Panaudoto stabdžių skysčio atliekos (16 01 13*) bus laikomos 200 l metalinėje cilindro formos statinėje, kurios skersmuo apie 0,5 m, o aukštis – 1 m. Stabdžių skysčio atliekų konteinerio užimamas plotas 0,196 m².

6.5. Panaudotų tepalų filtrų atliekos (16 01 07*) bus laikomos 200 l metalinėje cilindro formos statinėje, kurios skersmuo apie 0,5 m, o aukštis – 1 m. Tepalų filtrų atliekų konteinerio užimamas plotas 0,196 m².

6.6. Pavojingųjų sudedamųjų dalių atliekos (16 01 21*) bus laikomos trijose 200 l metalinėse cilindro formos statinėse, kurios skersmuo apie 0,5 m, o aukštis – 1 m. Oro filtrai, kuro filtrai ir amortizatoriai bus laikomi skirtingose statinėse. Oro filtrų, kuro filtrų ir amortizatorių atliekų bendras konteinerių užimamas plotas 0,588 m².

6.7. Švino akumuliatorių atliekos (16 06 01*) bus laikomos 200 l metalinėje cilindro formos statinėje, kurios skersmuo apie 0,5 m, o aukštis – 1 m. Švino akumuliatorių atliekų konteinerio užimamas plotas 0,196 m².

6.8. Nebenaudojama kondicionavimo įranga (16 02 11*) bus laikoma 200 l metalinėse cilindro formos statinėse, kurios skersmuo apie 0,5 m, o aukštis – 1 m. Šioms atliekoms laikyti bus įrengti du konteineriai. Bendras kondicionavimo įrangos atliekų konteinerių užimamas plotas 0,392 m².

6.9. Degalų atliekos (13 07 03*) bus laikoma 60 l plastikinėje talpoje (uždaramė kanistre). Degalų atliekų talpos užimamas plotas apie 0,1 m².

6.10. Freono atliekos (14 06 01*) bus laikomos dviejuose metaliniuose freonui skirtuose balionuose, kurių skersmuo apie 0,3 m, o aukštis 13 – 0,52 m. Atliekų užimamas plotas bus 0,142 m².

Naudotų padangų laikymo zona Nr. 7 (32 m²);

Naudoti nebetinkamų padangų atliekos (16 01 03) – bus laikomos rietuvėje, kurios aukštis iki 2 m. Rietuvės užimamas plotas bus ne didesnis nei 2 m². Atliekos bus laikomos atliekų naudojimo veiklos kodu R13.

Kitų nepavojingų atliekų laikymo zona Nr. 8 (15,33 m²).

Šioje zonoje laikomos atliekos kodais 16 01 12 (stabdžių trinkelės), 16 02 14 (nebenaudojama elektronikos įranga), 16 01 22 (laidai, įvairios gumos, tekstilė). Atliekos bus laikomos atliekų naudojimo veiklos kodu R13.

8.1. Stabdžių trinkelė atliekos (16 01 12) bus laikomos metalinėje 200 l statinėje, kurios skersmuo apie 0,5 m, o aukštis – 1 m. Stabdžių trinkelė atliekų konteinerio užimamas plotas 0,196 m².

8.2. Nebenaudojama įranga – elektronikos įranga (16 02 14) bus laikomos dviejose metalinėse 200 l statinėse (apie 0,5 m skersmens ir 1 m aukščio). Bendras elektronikos įrangos atliekų konteinerių užimamas plotas 0,392 m².

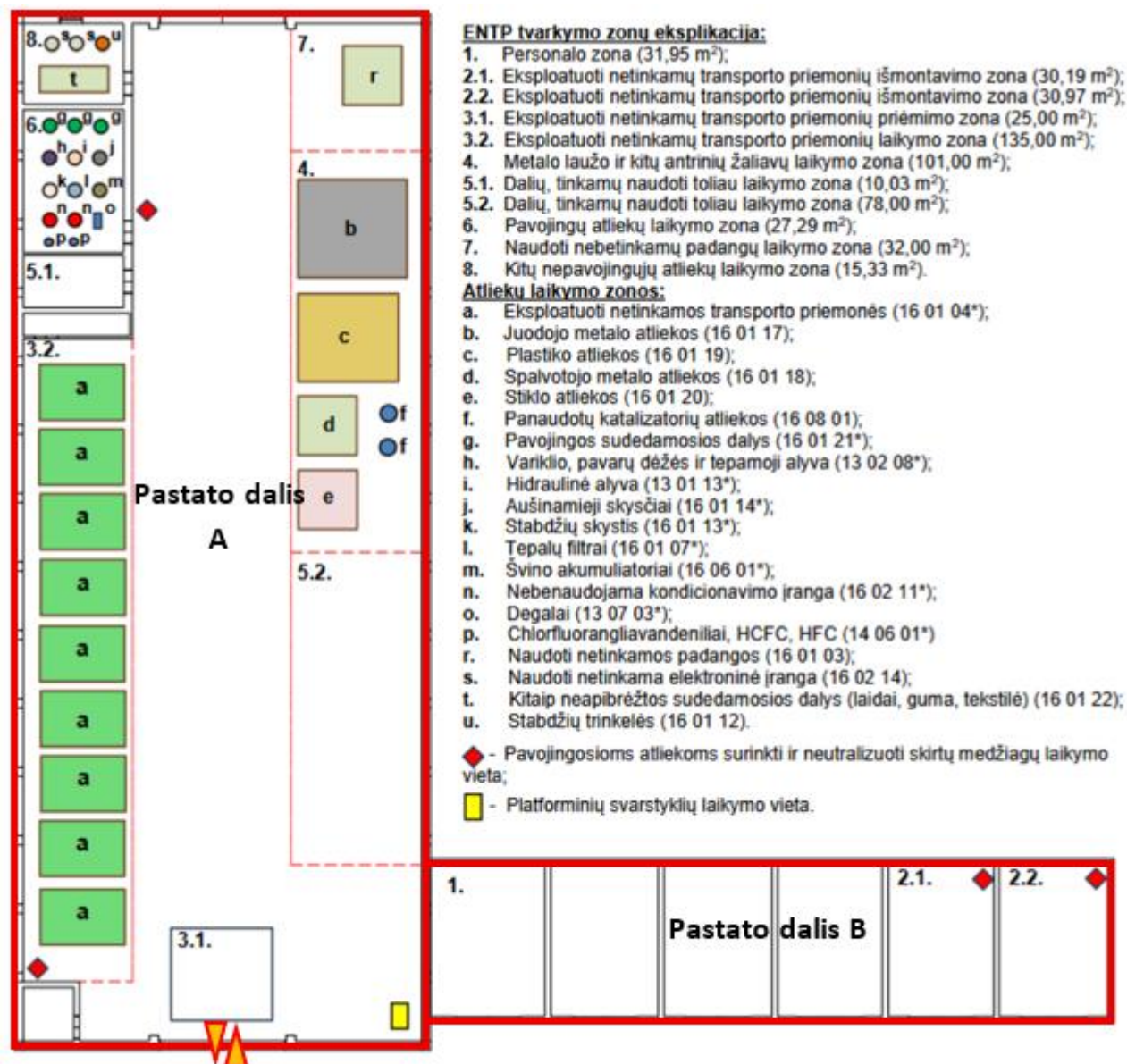
8.3. Kitaip neapibrėžtos sudedamosios dalys – laidai, įvairios gumos, tekstilė (16 01 22) bus laikoma į dvi lygias dalis padalinto pusės cilindro formos kaube, kurio pagrindo spindulys 0,7 m, o aukštis 2 m. Šių atliekų kaupo užimamo plotas 2,8 m².

MB „Mindauto“ vykdomoje veikloje naudojama įranga ir jos parametrai pateikiami 4 lentelėje.

4 lentelė. Naudojama įranga ir jos parametrai

Eil. Nr.	Pavadinimas	Techniniai parametrai	Panaudojimas
1.	Automobilinės svarstyklės	Galia nuo 0,4 iki 60 t	Atliekų svorio nustatymas
2.	Platforminės svarstyklės	Galia nuo 0,0002 iki 0,6 t	Atliekų svorio nustatymas
3.	Hidraulinis greičių dėžės keltuvas	Kėlimo galia iki 0,5 t	Greičių dėžės kėlimas
4.	Hidraulinis variklio keltuvas	Kėlimo galia iki 2 t	Variklių kėlimas
5.	Elektrinė kėlimo gervė - telferis	Kėlimo galia iki 3 t	Stambiagabaričio metalo laužo ir stambių mazgų kėlimas
6.	2-jų kolonų elektrohidraulinis keltuvas	Kėlimo galia iki 4,5 t	ENTP kėlimui išmontavimo vietoje
7.	2-jų kolonų elektrohidraulinis keltuvas	Kėlimo galia iki 4 t	ENTP kėlimui išmontavimo vietoje
8.	Autokrautuvai	Kėlio galia iki 3,5 t	ENTP iškrovimas ir perkėlimas

ENTP tvarkymo zonų eksplikacija, numatytų atliekų laikymo zonos, pavojingoms atliekoms surinkti ir neutralizuoti skirtų medžiagų laikymo vietos ir svarstyklių laikymo vieta pateikta 2 paveiksle.

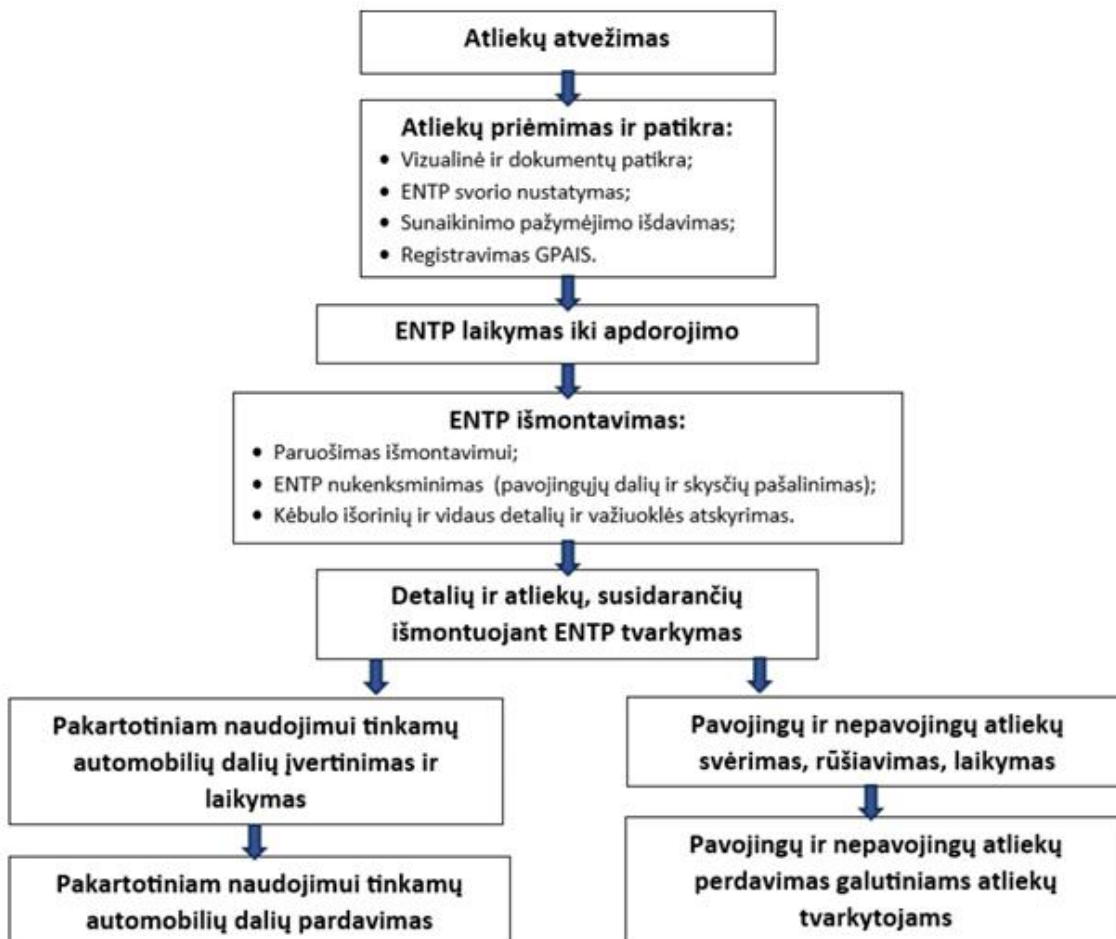
2 pav. Veiklavietės funkcinių zonų išdėstymas

Papildomų statinių statyba neplanuojama.

Nekilnojamojo turto centrinio duomenų banko registro išrašų kopijos (žemės sklypo ir patalpų) pateikiamos PVSV Ataskaitos 1 priede.

Technologijos aprašymas

Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių paruošimo tolesniam naudojimui schema

Atliekų atvežimas

ENTP į veiklos vykdymo vietą atgabenamos klientų transporto priemonėmis arba atvyksta sava eiga. Esant poreikiui ir palankioms sąlygoms, įmonė svarstys galimybę ENTP importuoti iš užsienio, laikantis visų galiojančių Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų.

Atgabenus ENTP, jos pirmiausia pasveriamos metrologiškai patikrintomis automobilinėmis svarstyklėmis, kurias įmonė nuomojasi iš UAB „Joniškio agrochemija“. Svėrimo paslaugų teikimo sutarties kopija pateikta priede Nr. 4, o svarstyklių metrologinės patikros sertifikatas – priede Nr. 5.

Priimamų atliekų apžiūros procedūros vykdomos ENTP priėmimo **zonoje Nr. 3.1**. Po apžiūros ENTP perkeliamas į laikymo **zoną Nr. 3.2**. Transporto priemonės, galinčios judėti sava eiga, pačios nuvyksta į nurodytą laikymo zoną. Transporto priemonės, kurių judėjimas sava eiga neįmanomas, į laikymo zoną nuvežamos naudojant autotralą.

Atliekų priėmimas ir patikra

MB „Mindauto“ planuoja priimti eksploatuoti netinkamas transporto priemones (ENTP) iš fizinių ir juridinių asmenų. Tvarkymui numatoma priimti **M1**, **N1** ir **L** klasės transporto priemones, taip pat trirates transporto priemones (išskyrus tas, kurių ratai yra išdėstyti simetriškai).

Vizualinė ir dokumentų patikra. Priimamos atliekos – eksploatuoti netinkamos transporto priemonės – yra vertinamos vizualiai ir atliekama jų dokumentinė patikra. Vizualinės patikros metu nustatoma, ar ENTP turi visas veikimui būtinas pagrindines dalis ir agregatus, taip pat ar transporto priemonėje nėra pašalinių medžiagų ar atliekų.

MB „Mindauto“ pasilieka teisę atsisakyti nemokamai priimti ENTP šiais atvejais:

Transporto priemonėje trūksta jos veikimui būtinų pagrindinių dalių ir (ar) agregatų.

Transporto priemonėje yra pašalinių medžiagų ar atliekų, kurių MB „Mindauto“ neturi teisės arba galimybių tvarkyti.

Dokumentų patikros metu tikrinama, ar transporto priemonė nėra suvaržyta turtinių teisių apribojimų (arešto, įkeitimo ir pan.), remiantis valstybės įmonės „**Regitra**“ interneto svetainėje (www.regitra.lt) pateikta informacija. Nustačius, kad transporto priemonė yra suvaržyta turtinių teisių apribojimais (areštu, įkeitimu ar kt.), tokia transporto priemonė **nepriimama**.

Svorio nustatymas. Priimtų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (ENTP) svoris nustatomas metrologiškai patikrintomis automobilinėmis svarstyklėmis, kurias įmonė nuomojasi iš UAB „Joniškio agrochemija“.

Sunaikinimo pažymėjimo išdavimas. Nustačius ENTP svorį, užpildomi eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (ENTP) sunaikinimo pažymėjimai. Vienas pažymėjimo egzempliorius perduodamas ENTP savininkui, kitas saugomas įmonėje. Skaitmeninė pažymėjimo kopija įkeliamą į **Vieningą gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinę sistemą (GPAIS)**, o pažymėjimo duomenys suvedami į šią sistemą pagal nustatytus reikalavimus.

Atliekų apskaitos tvarkymas. Nustačius ENTP svorį, įmonėje pildomas atliekų tvarkymo apskaitos žurnalas, vadovaujantis Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatyta tvarka. Užpildžius eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (ENTP) sunaikinimo pažymėjimą, jo skaitmeninė kopija įkeliamą į **Vieningą gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinę sistemą (GPAIS)**, o pažymėjimo duomenys suvedami į šią sistemą pagal nustatytus reikalavimus.

ENTP laikymas iki apdorojimo

Vienu metu ENTP laikymo **zonoje Nr. 3.2** bus laikoma ne daugiau kaip 7,5 t (apie 5 vnt.) eksploatuoti netinkamų transporto priemonių, žymimų atliekų kodu 16 01 04*. Vienos transporto priemonės užimamas plotas sudaro apie 10 m², o vidutinis svoris – apie 1,5 t.

Didžiausias vienu metu laikomų ENTP bendras užimamas plotas sudarys apie 50 m² (5 × 10 m² = 50 m²). Tarpai tarp laikomų transporto priemonių bei tarp transporto priemonių ir pastato sienų bus ne mažesni kaip 1,2 m, užtikrinant saugų priėjimą ir gaisrinės saugos reikalavimų laikymąsi.

ENTP išmontavimas

Paruošimas išmontavimui. Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės (ENTP) iki išmontavimo laikomos ENTP priėmimo ir laikymo **zonoje Nr. 3**. Išmontavimo darbai vykdomi uždaruose garažuose – ENTP išmontavimo **zonose Nr. 2.1** (30,19 m²) ir **Nr. 2.2** (30,97 m²).

Išmontavimo zonų grindys yra padengtos nelaidžia danga, atsparia benzino ir kitų cheminių ardančių skysčių poveikiui. Kiekvienoje išmontavimo zonoje įrengtos ir laikomos priemonės, skirtos pavojingų skysčių surinkimui jų galimo išsiliejimo atvejais, siekiant užtikrinti aplinkos apsaugos ir darbo saugos reikalavimų laikymąsi.

ENTP nukenksminimas. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (ENTP, atliekų kodas 16 01 04*) nukenksminimo ir demontavimo operacijos atliekamos iš karto po transporto priemonės priėmimo arba, esant objektyvioms priežastims, kiek įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo jos priėmimo datos.

ENTP nukenksminimas vykdomas uždaroje patalpoje – išmontavimo **zonose Nr. 2.1** (30,19 m²) ir **Nr. 2.2** (30,97 m²). Šių zonų grindys yra atsparios benzino ir kitų ardančių skysčių poveikiui. Skysčių pašalinimo metu po transporto priemone pastatomos specialios skysčių surinkimo talpos, užtikrinančios pavojingų skysčių surinkimą ir išsiliejimų prevenciją.

Priėmus eksploatuoti netinkamą transporto priemonę (ENTP), pirmiausia atliekamos kenksmingumo pašalinimo operacijos:

1. Akumuliatorių, baterijų ir suskystintų dujų balionų išėmimas

Akumulatoriai pašalinami naudojant įprastus rankinius įrankius (veržliarakčius, atsuktuvus ir kt.), atsukant tvirtinimo gnybtus ir atjungiant elektros kabelius. Pirmiausia nuo akumulatoriaus atjungiamas neigiamo poliaus kabelis (dažniausiai juodos spalvos arba pažymėtas minuso ženklu), po to – teigiamo poliaus kabelis (dažniausiai raudonos spalvos ir pažymėtas pliuso ženklu). Tuomet nuimami akumulatoriaus laikikliai ir akumulatorius išimamas iš transporto priemonės.

Išimti iš ENTP akumulatoriai paprastai būna su elektrolitu, todėl jie nedelsiant perkeliami į specialiai tam skirtus konteinerius, pritaikytus akumuliatorių laikymui. Akumulatoriai laikomi iki jų perdavimo atliekų tvarkytojams. Jie nėra ardomi ir neužpildomi nauju elektrolitu.

2. Sprogių dalių išėmimas (oro pagalvių)

3. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (ENTP) skysčių ir kondicionavimo įrangos atliekų tvarkymas:

Skysčių pašalinimas iš ENTP:

Iš ENTP pašalinami šie skysčiai: degalai, variklio alyva, pavarų dėžės alyva, hidraulinė alyva, aušinimo skystis, stabdžių skystis, oro kondicionavimo sistemos skystis, kiti transporto priemonių skysčiai.

Skysčiai išleidžiami rankiniu būdu į atskiras talpyklas. Jie gali būti pakartotinai naudojami tik tuo atveju, jei jų pašalinimas sutrikdytų dalių funkcionalumą. Prieš skysčių pašalinimą atidaromi arba pašalinami dangteliai ir kamščiai nuo kuro, tepalų, aušinimo, plovimo bei kitų skysčių bakelių.

Pašalinti skysčiai ir pavojingos atliekos (pvz., kuro atliekos – 16 01 21, tepalo filtrai – 16 01 07, amortizatoriai – 16 01 21) laikomi 200 l metalinėse cilindro formos statinėse (skersmuo ~0,5 m,

aukštis ~1 m). Talpos laikomos sandariai, patalpoje, padengtoje skysčiams atsparia danga. Atliekų talpos paženklintos pavojingųjų atliekų etiketėmis.

Kondicionavimo įrangos išmontavimas:

Išmontavimo darbus atlieka darbuotojas, išklauses mokymus pagal oficialią programą apie F-dujų surinkimą iš motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų (patvirtinta pažymėjimu, priedas Nr. 8).

Įmonė planuoja įsigyti automatinę kondicionierių pildymo stotelę, kuri leis iš įrangos saugiai ištraukti freoną. Po freono išsiurbimo mechaniškai atjungiami elektros kabeliai. Cirkuliacinės sistemos atvamzdžiai mechaniškai užsukami, o guminės žarnos papildomai užveržiamos veržlėmis. Atlaisvinami kompresoriaus tvirtinamieji varžtai, kompresorius rankomis išimamas iš ENTP.

Atliekų klasifikacija. Liekančios įrangos dalys su šaltnešio likučiais (kondensatorius) – 16 02 11*. Kitos kondensavimo sistemos dalys be pavojingųjų savybių – atskiriamos pagal atliekų rūšis ir perkeliamos į atitinkamas laikymo vietas. Tinkami tolesniam naudojimui kondensatoriai perkeliama į dalių laikymo zonas. Išsiurbtas freonas laikomas metaliniuose balionuose, pakartotinai naudojamas užpildyti kondicionavimo įrangai. Netinkamas freonas – pavojingųjų atliekų laikymo **vietoje Nr. 6**.

Atliekų laikymas. Kondicionavimo įrangos atliekos (16 02 11*) – metaliniuose sandariuose konteineriuose. Freonas (14 06 01*) – metaliniuose balionuose, skirtuose freonui.

4. Gyvsidabrio, švino, kadmio ar šešiavalenčio chromo turinčio dalių išėmimas bei sudėjimas į atskiras sandarias laikymo talpyklas.

Išorinių detalių atskyrimas:

Po eksploatuoti netinkamos transporto priemonės (ENTP) nukenksminimo ji iš karto demontuojama.

Išmontavimo procedūros atliekamos nuosekliai, pradedant nuo lengviausiai prieinamų išorinių transporto priemonės dalių ir komponentų: veidrodėlių, durelių, variklio dangčio (kapoto), bagažinės dangčio, radiatoriaus grotelių, bamperių, sparnų. Vėliau išimami priekiniai ir galiniai žibintai bei priekiniai ir galiniai langų stiklai.

Išorinių detalių atskyrimas atliekamas rankiniu būdu, naudojant tinkamas mechanines priemones (veržliasukius, atsuktuvus, pjovimo ir kėlimo įrangą). Darbuotojai privalo laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų, dėvėti apsauginius drabužius, pirštines, akinius ir avalynę, užtikrinančią apsaugą nuo sužalojimų.

Atskirtos išorinės detalės rūšiuojamos pagal jų būklę ir sudėtį:

tinkamos tolesniam naudojimui detalės perkeliamos į dalių, tinkamų naudoti toliau, laikymo zonas;

netinkamos naudoti detalės perkeliamos į:

metalo laužo ir kitų antrinių žaliavų atliekų laikymo **zoną Nr. 4**, arba

kitų nepavojingų atliekų laikymo **zoną Nr. 8**.

Visi išmontavimo darbai vykdomi laikantis aplinkos apsaugos, atliekų rūšiavimo ir darbo saugos reikalavimų, siekiant išvengti atliekų maišymo bei neigiamo poveikio aplinkai.

Vidaus detalių atskyrimas:

Vidaus dalių išmontavimas pradedamas nuo labiausiai pasiekiamų ir lengviausiai atskiriamų komponentų.

Pirmiausia pašalinami gnybtais ar varžtais nepritvirtinti izoliaciniai elementai – durų gumos, tekstilinės apdailos detalės, kilimėliai ir kiti panašūs elementai. Toliau, atlaisvinant varžtus ir laikiklius, atskiriami automobilio salono atramos elementai (rankenos, smūgių slopintuvai), pavarų dėžės svirtis.

Išmontavus ENTP vidaus izoliacines ir apdailos dalis, išardomas prietaisų skydelis. Prietaisų skydelio išmontavimo metu atskirtos nepavojingos vienalytės medžiagos (plastikas, metalas) rūšiuojamos metalo laužo ir kitų antrinių žaliavų atliekų laikymo **zonoje Nr. 4**.

Dalys, turinčios elektros ir elektroninės įrangos komponentų (valdymo blokeliai, rodmenų skydeliai ir kt.), priskiriamos ENTP sudėtinėms dalims (16 01 21*), kurios rūšiuojamos atskirai. Likę elektros kabeliai, kiek įmanoma ties pagrindu, nukerpami žnyplėmis ir taip pat rūšiuojami atskirai.

Tinkamos pakartotiniam naudojimui dalys ir komponentai perkeliama į dalių, tinkamų naudoti toliau, laikymo **zoną Nr. 5**.

Galiausiai išmontuojamos sėdynės, pradedant nuo galvos atramų atskyrimo. Sėdynės pastatomos į vertikalią padėtį ir atlaisvinami takelio varžtai. Toliau sėdynės atjungiamos (jei yra) nuo elektros jungčių ir saugos diržų laikiklių, tuomet išimamos iš transporto priemonės.

Tuo atveju, jei stambios ENTP dalys (pvz., durys, kapotai ir pan.) yra tinkamos pakartotiniam naudojimui, nuo šių dalių apdailos elementai ir stiklai neišmontuojami.

Visi demontavimo darbai atliekami rankiniu būdu, o didelių gabaritų ir svorio ENTP komponentams (varikliui, pavarų dėžei ir kt.) kelti naudojami hidrauliniai keltuvai ir elektrinė kėlimo gervė – telferis.

Demontavimo darbams taikomi mechaniniai įrankiai – veržliarakčiai, atsuktuvai ir kt. Visas ENTP demontavimo procesas vykdomas taip, kad susidarytų kuo mažiau pavojingų atliekų ir būtų užtikrintas tolesnis transporto priemonių dalių panaudojimas.

Atliekų ir panaudotinių dalių tvarkymas po ENTP išmontavimo

Po ENTP išmontavimo tinkamos tolesniam naudojimui dalys perkeliama į dalių, tinkamų naudoti toliau, laikymo **zoną Nr. 5**.

Susidariusios atliekos ir antrinės žaliavos yra pasveriamos, o jų svoris užfiksuojamas atliekų susidarymo apskaitos žurnale.

Atsižvelgiant į atliekų pobūdį, jos rūšiuojamos ir perkeliama į atitinkamas laikymo zonas:

Pavojingosios atliekos – alyva, aušinimo skystis, stabdžių skystis, tepalų, oro ir kuro filtrai, akumulatoriai, nebenaudojama kondicionavimo įranga, degalai – perkeliama į pavojingųjų atliekų laikymo **zoną Nr. 6**;

Spalvotojo ir juodojo metalo laužas, plastiko, stiklo bei panaudotų katalizatorių atliekos – perkeliama į metalo laužo ir antrinių žaliavų laikymo **zoną Nr. 4**;

Nepavojingosios atliekos, tokios kaip stabdžių trinkelės, elektronikos atliekos, laidai, įvairios gumos, išsiskleidusios oro pagalvės, tekstilė – perkeliamos į kitų nepavojingųjų atliekų laikymo **zoną Nr. 8**;

Nebetinkamos naudoti padangos – perkeliamos į padangų atliekų laikymo **zoną Nr. 8**.

Visos susidariusios atliekos, pagal jų rūšį ir pavojingumo lygį, bus perduodamos tolesniems atliekų tvarkytojams, turintiems teisę tvarkyti atitinkamas atliekas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus.

Pakartotiniam naudojimui tinkamų automobilių dalių įvertinimas ir laikymas

Iš eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (ENTP) išimtų ar atskirtų dalių tinkamumo naudoti toliau kriterijus – jų tinkamumas pakartotinam tiesioginiam naudojimui, t. y. papildomai neapdorojant ir nekeičiant fizinių savybių.

Dalys, tinkamos naudoti toliau, identifikuojamos ir perkeliamos į dalių, tinkamų naudoti toliau, laikymo **zonas Nr. 5.1–5.2**, ne vėliau kaip iki ENTP išmontavimo pabaigos.

Tinkamos tolimesniam naudojimui dalys gali būti identifikuojamos:

atliekant ENTP būklės apžiūrą prieš išmontavimą (pvz., įvertinant kėbulo dalių tinkamumą naudoti po eismo įvykio);

ENTP išmontavimo metu, kai nustatoma, kad tam tikros dalys gali būti tinkamos naudoti toliau ir neturėtų būti tvarkomos kaip atliekos.

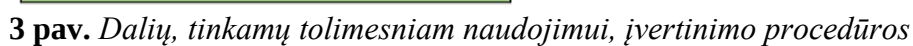
Dalių, tinkamų naudoti toliau, identifikavimas vykdomas ENTP išmontavimo zonoje, jas išėmus iš transporto priemonės ir įvertinus, ar jos mechanškai nepažeistos bei tinkamos būklės tolesniam naudojimui.

Atlikus dalių įvertinimo procedūras, iš ENTP išimti ar atskirti komponentai identifikuojami kaip dalys, tinkamos naudoti toliau. Esminis tokių dalių identifikavimo kriterijus – jų tinkamumas pakartotinam tiesioginiam naudojimui, t. y. papildomai neapdorojant ir nekeičiant jų fizinių savybių (nepjaustant, nepresuojant, negręžiant ir pan.).

Iš ENTP išimtos ar atskirtos dalys, tinkamos naudoti toliau, perkeliamos į dalių, tinkamų naudoti toliau, laikymo zonas ne vėliau kaip iki ENTP išmontavimo pabaigos.

Dalys, skirtos realizavimui, bus laikomos ne ilgiau kaip vienerius metus. Jei per šį laikotarpį pirkėjų neatsiras, dalys bus perklasifikuojamos kaip atliekos ir perduodamos teisėtiems atliekų tvarkytojams.

Dalių, tinkamų tolesniam naudojimui, įvertinimo procedūros pateiktos 3 paveiksle, 21 p.

Pavojingų ir nepavojingų atliekų perdavimas galutiniams atliekų tvarkytojams

ENTP tvarkymo metu susidariusios atliekos bus tvarkomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 patvirtintomis Atliekų tvarkymo taisyklėmis.

Atliekų perdavimas fiksuojamas GPAIS sistemoje, formuojant atliekų darytojo perduodamų atliekų lydraštį. Atliekos licencijuotiems atliekų tvarkytojams perduodamos iš atliekų laikinojo laikymo **zonų Nr. 4, Nr. 6, Nr. 7 ir Nr. 8.**

3.4. Ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, ūkinės veiklos vykdymo trukmė

Veikla neterminuota.

3.5. Informacija, kokiuose ūkinės veiklos etapuose – teritorijų planavimo, statinių statybos, sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo ar tikslinimo, ūkinės veiklos nutraukimo ar kt. –atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo¹ (toliau – ŠŽNS) 51 straipsnio 5 punktu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, šiame įstatyme nurodytas ar poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu nustatytas sanitarinės apsaugos zonos dydis gali būti sumažintas arba padidintas laikantis šio straipsnio 3 dalyje nustatytų principų. Atliekamas įmonės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau – PVSV) ir koreguojama ŠŽNS įstatymu nustatyta 100 m sanitarinė apsaugos zona.

3.6. Siūlomos planuojamos ūkinės veiklos alternatyvos

Ūkinė veikla vykdoma vadovaujantis LR galiojančių teisės aktų reikalavimais. Alternatyvos nesvarstomos.

4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ

4.1. planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetų, jų dalis ir gyvenamąsias vietas (apskritis, savivaldybė, seniūnija, miestas, miestelis, kaimas, viensėdis, gatvė); teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, ne senesnis kaip 3 metų žemėlapis su gretimybėmis (ortofoto ar kitokiame žemėlapyje, kitose grafinės informacijos pateikimo priemonėse apibrėžta planuojama teritorija; planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamos teritorijos ir teritorijos, kurią planuojama ūkinė veikla gali paveikti, dydžius), esamos ir suplanuotos gretimybės (žemės sklypai ir pastatai, su kuriais ribojasi teritorija), teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, svarba aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, ekonominiu, visuomeniniu ar kt. požiūriais, objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistravimą, kita svarbi informacija;

Įmonė įsikūrusi adresu Vilniaus g. 49F, Joniškis. Sklypo unikalus Nr. 4400-1761-0523; sklypo kadastrinis Nr. 4730/0516:57 m. k. v. Žemės sklypo plotas – 0,6993 ha. Žemės sklypo paskirtis – Kita, žemės naudojimo būdas – Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Veikla yra vykdoma pastate – sandėlyje (pastato unikalus Nr. 4400-0152-7155), kurio naudojimo paskirtis – sandėliavimo, bendras pastato plotas 951,04 m². Ūkinei veiklai nuomos pagrindu naudojamas patalpų bendras plotas – 889,88 m².

Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai (a.k. 111105555), o jame esančio pastato savininkas – fizinis asmuo Linas Laurinaitis (a.k. 37103180358). Tarp MB „Mindauto“ ir fizinio asmens Lino Laurinaičio 2023-10-23 sudaryta pastato nuomos sutartis Nr. 37320759. Gautas visų žemės savininkų sutikimas nustatyti, įregistruoti ir išregistruoti analizuojamai

teritorijai taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (komunalinių objektų sanitarinę apsaugos zoną, toliau – SAZ). Sutikimai pridedami PVSV ataskaitos 2 priede.

Registrų centro (toliau - RC) kadastro žemėlapių ištraukos kopija (1:5000) su gretimu užstatymu pateikiama 4 paveiksle, 25 p.

KADASTRO ŽEMĖLAPIO IŠTRAUKA

Mastelis 1:5000

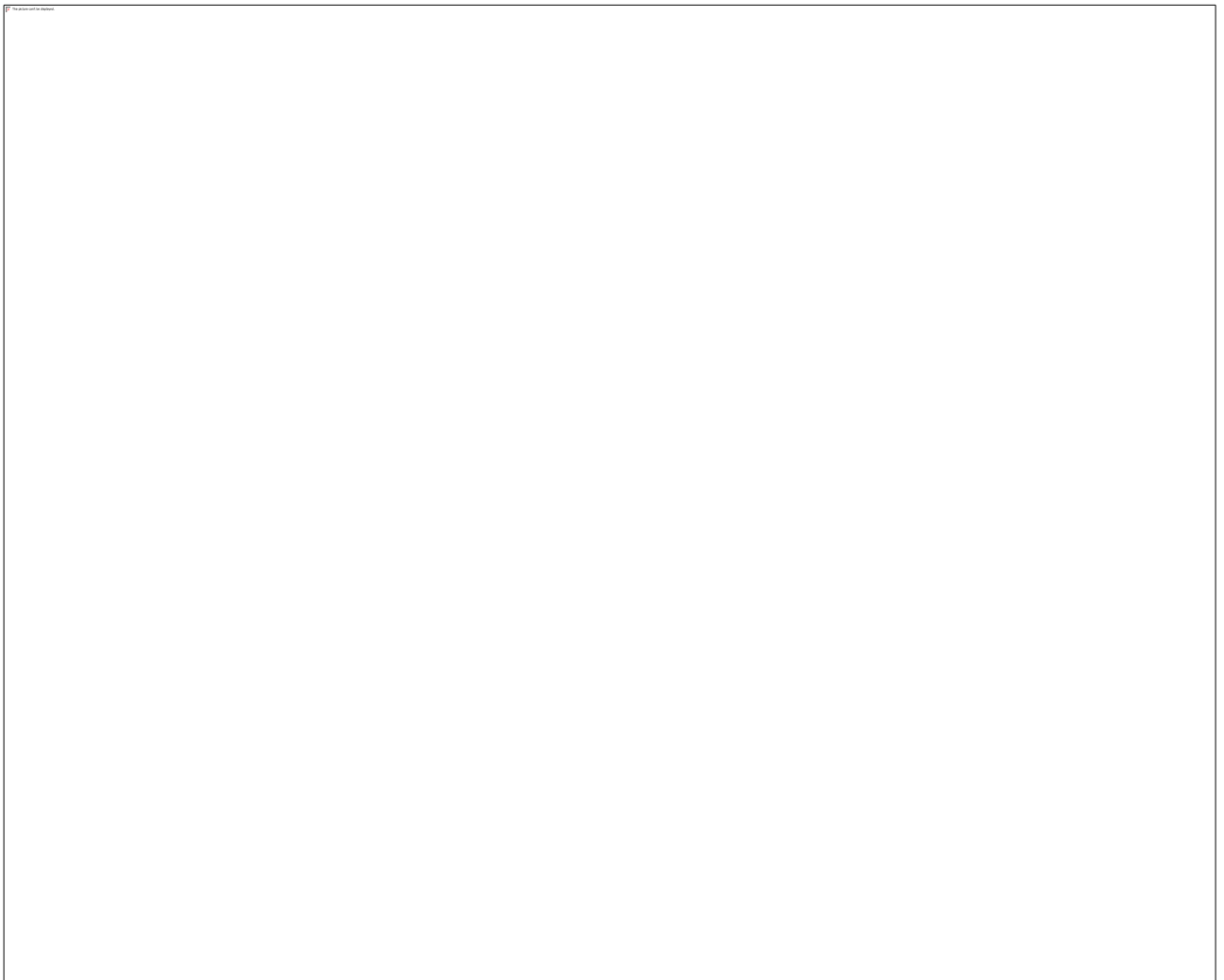

4 pav. RC kadastrų žemėlapių ištraukos kopija.

Veiklos sklypas yra pramoninėje teritorijoje, o gyvenamoji aplinka yra tik šiaurinėje ūkinės veiklos sklypo dalyje:

- ~92 m atstumu nuo ūkinės veiklos šiaurinės sklypo ribos už prekybos centro „NORFA“ yra gyvenamoji aplinka (daugiabutis gyvenamasis namas) adresu **Vilniaus g. 47C**;
- toje pačioje pusėje už ~107m taip pat stovi daugiabutis gyvenamasis namas, kurio 40 m aplinka nutolusi ~67 m nuo ūkinės veiklos sklypo ribos, adresu **Vilniaus g. 47A**.

MB „Mindauto“ veiklos vieta ir artimiausi gyvenamosios paskirties aplinka ir jos padėtis veiklos gretimybėse yra pateikiami 5 paveiksle.

5 pav. MB „Mindauto“ planuojamos ūkinės veiklos ribos (pažymėta raudonai) bei artimiausia gyvenamosios paskirties aplinka (geltonai)

4.2. žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas (-ai) (esamas ir planuojamas), žemės sklypo plotas, žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (pridedama išrašo iš Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko kopija);

Ūkinė veikla vykdoma Kitos paskirties, Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos žemės sklype. Sklypo unikalus Nr. 4400-1761-0523; sklypo kadastrinis Nr. 4730/0516:57 m. k. v. Žemės sklypo plotas – 0,6993 ha. Veikla bus vykdoma pastate – sandėlyje (pastato unikalus Nr. 4400-0152-7155), kurio naudojimo paskirtis – sandėliavimo, bendras pastato plotas 951,04 m². Ūkinei veiklai nuomos pagrindu naudojamas patalpų bendras plotas – 889,88 m².

Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai (a.k. 111105555), o jame esančio pastato savininkas – fizinis asmuo Linas Laurinaitis (a.k. 37103180358). Tarp MB „Mindauto“ ir fizinio asmens Lino Laurinaičio 2023-10-23 sudaryta pastato nuomos sutartis Nr. 37320759. Gautas visų žemės savininkų sutikimas nustatyti, įregistruoti ir išregistruoti analizuojamai teritorijai taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (komunalinių objektų sanitarinę apsaugos zoną, toliau - SAZ).

Žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos:

Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtas skirsnis), 23 m²;

Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtas skirsnis), 22 m²;

Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtas skirsnis), 287 m².

Žemės sklypo VĮ Registrų centro nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašo kopijos pateikiamos 1 priede.

4.3. vietovės infrastruktūra (vandens, šilumos energijos tiekimas, nuotekų surinkimas, valymas ir išleidimas, atliekų tvarkymas, šalinimas ir panaudojimas, susisiekimo, privažiavimo keliai ir kt.);

Vandens suvartojimas, buitinių, gamybinių ir paviršinių nuotekų susidarymas

Įmonė savo vandens gręžinio neturi – geriamasis ir buitinis vanduo tiekiamas iš miesto vandentiekio. Įmonės technologiniame procese vanduo nenaudojamas. Vandens, žemės, dirvožemio, biologinės įvairovės ir kt. gamtos išteklių ūkinėje veikloje nėra naudojami.

Bendrovė neturi nuosavų valymo įrenginių, nuotekos tvarkomos per miesto tinklus.

Elektra, šildymas, kuro sąnaudos

Elektros energija įmonėje naudojama patalpų apšvietimui, taip pat naudojamų įrenginių darbui. Per metus objektas sunaudoja apie 2400 kWh elektros energijos, per mėnesį vidutiniškai 200 kWh elektros energijos. Sunaudotas elektros energijos kiekis apskaitomas pagal įmonės teritorijoje sumontuotą el. skaitiklį.

Darbuotojų buitinės patalpos šildomos kieto kuro katilu, kūrenamu malkomis. Katilo šiluminis našumas – 50 kW, per metus sudeginama apie 2 t medienos.

Susisiekimo infrastruktūra

ENTP į veiklai naudojamą pastatą pateks per pietinėje pastato A (metalinio angaro) dalyje esančius vartus. Šias priemones klientai į teritoriją atveš savo transportu, kurio manevravimo plotas yra pietinėje ūkinės veiklos sklypo dalyje tarp ENTP tvarkymui naudojamų pastatų ir pietinės sklypo ribos. Veiklai planuojamų naudoti pastatų zonavimo schema pateikiama 2 paveiksle (14 p.).

Didžiausias planuojamas lengvųjų automobilių skaičius per dieną bus 20 automobilių. Šiame skaičiuje yra įtrauktas tiek klientų, tiek siuntų tarnybų, tiek ENTP demontavimui atvežantis transportas. Į teritoriją atvykę transporto priemonės manevruos prieš pastatą esančioje ~960 m² kur yra galimybė parkuoti iki 20 automobilių (20 vt. stovėjimo aikštelė).

Atliekų susidarymas ir tvarkymas

Ūkinės veiklos vykdymo metu susidaro mišrios komunalinės, buitinės atliekos. Buitinės atliekos kaupiamos buitinių atliekų konteineriuose. Visos susidarantys atliekos rūšiuojamos, kaupiamos ir pagal rašytines sutartis perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms, registruotoms valstybiniame atliekas tvarkančių įmonių registre. Atliekų naudoti, perdirbti ar šalinti jų susidarymo vietoje nenumatoma. Visos susidarantys nepavojingos atliekos laikomos ne ilgiau kaip metus nuo jų susidarymo.

Veiklos metu susidaro nedidelis kiekis mišrių komunalinių atliekų, buitinių atliekų. Atliekos rūšiuojamos ir kaupiamos konteineriuose iki perdavimo atliekas tvarkančioms įmonėms.

6 lentelė. Atliekų kiekiai, susidarantys įmonės veikloje

Atliekos				Atliekų susidarymo šaltinis technologiniame procese	Susidarymas	Tvarkymas
Kodas	Pavadinimas	Patikslintas apibūdinimas	Pavojingumas		Projekcinis kiekis	Atliekų tvarkymo būdas
1	2	3	4	5	6	7
15 01 04	Kitos metalinės pakuotės	Metalinės pakuotės	Nepavojingos	Buitinės veiklos metu	0,5 t/m	Atliekos perduodamos tolimesniems atliekų tvarkytojams
20 03 01	Mišrios komunalinės atliekos	Mišrios komunalinės atliekos	Nepavojingos	Gamyklos ir teritorijos tvarkymas	0,6 t/m	

4.4. ūkinės veiklos vietos (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į greta ir aplink planuojamą ūkinę veiklą, esančias, planuojamas ar suplanuotas gyvenamųjų pastatų, visuomeninės paskirties, rekreacines ar kitas teritorijas, statinius, pastatus, objektus, nurodytus Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 53 straipsnio 1 dalyje, ar kitus visuomenės sveikatos saugos požiūriu reikšmingus objektus (aprašymas, anksčiau šiame žemės sklype vykdyta ūkinė veikla, atstumai iki kitų šiame papunktyje nurodytų objektų).

Gretimybės

Veiklos sklypas yra pramoninėje teritorijoje, o gyvenamoji aplinka yra tik šiaurinėje ūkinės veiklos sklypo dalyje. Nuo ūkinės veiklos šiaurinės sklypo ribos už prekybos centro „NORFA“ maždaug 92 m atstumu yra gyvenamoji aplinka (daugiabutis gyvenamasis namas), adresu Vilniaus g. 47C. Toje pačioje pusėje už ~107 m taip pat stovi daugiabutis gyvenamasis namas, kurio 40 m aplinka nutolusi ~67 m nuo ūkinės veiklos sklypo ribos, adresu Vilniaus g. 47A.

Su gyvenama ir visuomeninės paskirties teritorija įmonės sklypas nesiriboja.

Artimiausi visuomeninės paskirties objektai nuo ūkinės veiklos vietos yra šie: maždaug 400 m į šiaurės vakarus – Joniškio kultūros centras (Vilniaus g. 6) ir apie 450 m į šiaurės rytus – Joniškio rajono savivaldybės administracija (Livonijos g. 4).

Artimiausia gydymo įstaiga – Joniškio ligoninė, adresu Žemaičių g. 2, nuo ŪV vietos nutolusi už maždaug 600 m.

Planuojamos ūkinės veiklos objektas į rekreacijos objektų teritorijas nepatenka ir su jomis nesiriboja. Taip pat ŪV objektas nesiriboja ir su lankytiniais objektais.

Analizuojamos Ūkinės veiklos vieta nepatenka į kultūros paveldo teritoriją, istorinės ar kultūrinės vertės objektų sklype ir jo kaimynystėje nėra. Vykdomos veiklos teritorijoje nėra įsteigtų ir saugomų Natura 2000 teritorijų. Artimiausia tokio tipo teritorija – Žagarės regioninis parkas, esantis maždaug už 20 km į šiaurės vakarus.

Ūkinės veiklos vieta, esanti Vilniaus g. 49F, Joniškyje, nepatenka į kultūros paveldo objektų ar vietovių teritoriją. Artimiausi kultūros paveldo objektai yra:

- Joniškio miesto centre – sinagogų kompleksas (Vilniaus g. 4);
- Joniškio miesto istorinė dalis, esanti maždaug už 400–500 m į pietus.

Paviršinio ir požeminio vandens telkinių greta pastato, kuriame vykdoma atliekų tvarkymo veikla, nėra. Ūkinės veiklos vykdymo metu poveikis požeminiam vandeniui nenumatomas, gamybinių nuotekų nesusidarys. Ūkinės veiklos teritorija nepatenka į paviršinių ir požeminių vandens telkinių apsaugos zonas.

5. ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS

Veiksnių nustatymas

Atlikus ūkinės veiklos analizę, nustatyti ūkinės veiklos veiksniai, galintys turėti poveikį visuomenės sveikatai:

- Reglamentuotas ribines vertes turintys veiksniai: oro tarša, tarša kvapais, triukšmas, vibracija, vandens ir dirvožemio tarša.

- Veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai.

5.1. Oro cheminė tarša

Ūkinės veiklos metu susidarančių teršalų skaida ir poveikis visuomenės sveikatai analizuojami ataskaitoje:

Kietosios dalelės (KD₁₀, KD_{2,5}). Į orą išmetamos kietosios dalelės labai skiriasi savo fizikine ir chemine sudėtimi, skirtingi yra dalelių dydžiai ir jų išmetimo šaltiniai. KD₁₀ dalelės (kurių dydis ore yra mažesnis nei 10µm) kelia didžiausią susirūpinimą, kadangi jos yra pakankamai mažos, kad galėtų prasiskverbti giliai į plaučius ir tokiu būdu sukelti didelę grėsmę žmogaus sveikatai. Šiuo metu KD_{2,5} dalelės laikomos sukeliančiomis dar didesnę grėsmę sveikatai. Didesnės dalelės nėra tiesiogiai įkvėpiamos ir iš oro pakankamai efektyviai gali būti pašalinamos sedimentacijos būdu.

Pagrindinis patekimo į organizmą kelias yra kvėpavimo takai. Dalis įkvėptų dalelių nusėda kvėpavimo takuose, o likusi dalis pašalinama su iškvėpiamu oru. Nusėdimo vieta priklauso nuo dalelių savybių (dydžio formos, elektrinio krūvio, tankio, hidroskopiškumo) ir individo kvėpavimo trakto anatomijos bei kvėpavimo intensyvumo. Didesnės dalelės (>10µm) nusėda kvėpavimo trakto dalyje, esančioje virš gerklų, 5-10 µm diametro dalelės – stambesniuose kvėpavimo takuose (bronchuose), 2,5-5 µm dalelės – smulkesniuose takuose (bronchiolėse). Po nusėdimo plaučiuose, didžioji dalis dalelių įvairiais mechanizmais yra pašalinamos iš organizmo. Smulkiosios dalelės gali būti pernešamos giliai į plaučius, kur jos gali sukelti uždegimą ir pabloginti žmonių, sergančių širdies ar plaučių ligomis, būklę. Be to, į plaučius jos gali pernešti kancerogeninius junginius.

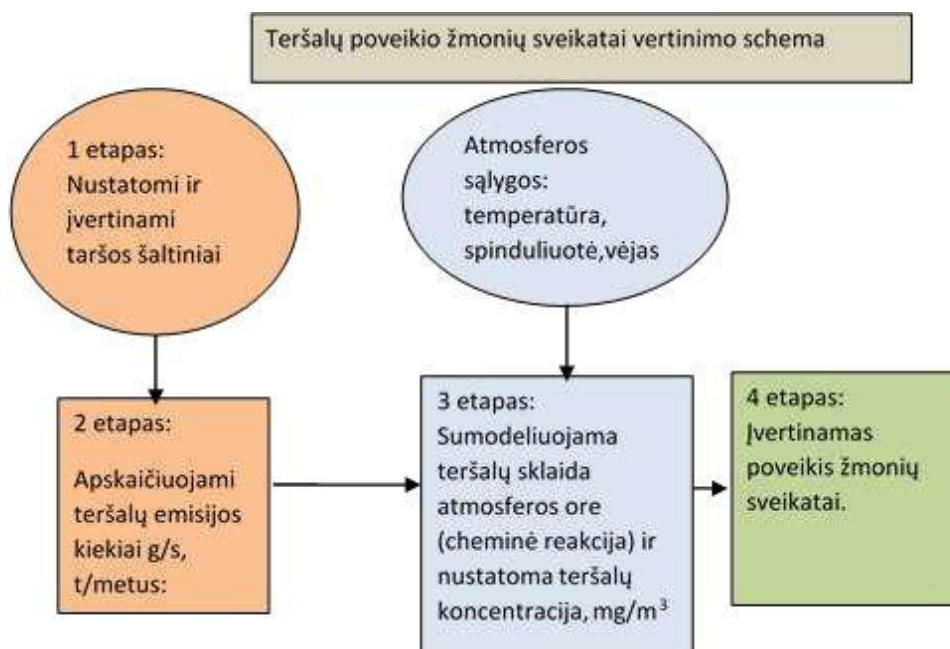
Azoto oksidai (NO_x). Azoto oksidai susidaro deginimo procese, aukštoje temperatūroje oksiduojantis atmosferos azotui. Pagrindinis produktas yra azoto oksidas (NO), mažesnė dalis azoto dioksido (NO₂) ir kitų azoto oksidų (NO_x). Į atmosferą patekęs NO netrukus oksiduojasi ir susidaro NO₂. Saulės šviesoje, vykstant reakcijai tarp NO₂ ir lakiųjų organinių junginių, susidaro antriniai teršalai (ozonas, formaldehidai ir kt.). Pagrindinis azoto oksidų šaltinis yra kelių transportas, iš kur išmetama apie pusę azoto oksidų kiekio Europoje. Todėl didžiausios NO ir NO₂ koncentracijos susidaro miestuose, kur eismo intensyvumas didžiausias. Aplinkoje NO₂ egzistuoja dujinėje formoje, todėl vienintelis patekimo į žmogaus organizmą kelias yra kvėpavimo takai. NO₂ gali dirginti plaučius ir sumažinti atsparumą kvėpavimo takų infekcijoms (gripui ir pan.).

Anglies monoksidas (CO). Anglies monoksidas (CO) yra toksinės dujos, išmetamos į atmosferą degimo procesų metu arba oksiduojantis angliavandeniliams bei kitiems organiniams junginiams. Europos miestuose beveik visas CO kiekis (90%) išmetamas iš kelių transporto priemonių, o kita dalis iš gyvenamųjų namų ir komercinių pastatų katilinių. Šis junginys atmosferoje išsilaiko apie mėnesį, po to oksiduojasi į anglies dioksidą (CO₂). Organizme CO stabdo deguonies pernešimą kraujyje. Tai sumažina į širdį patenkančią deguonies kiekį, o tai ypač svarbu žmonių, kenčiančių nuo širdies ligų, sveikatai.

Sieros dioksidas (SO₂). Tai yra bespalvės dujos su aštriu, erzinančiu kvapu. Šios svarbios dujos yra pagrindinis sieros junginių degimo produktas. Dujos nuodingos. Apsinuodijus gali išryškėti šie simptomai: sloga, kosulys, užkimimas, gerklės perštėjimas. Įkvėpus didesnę dujų koncentraciją – dusimas, kalbos sutrikimai, rijimo sunkumai, vėmimas, galima staigi plaučių dehidratacija.

Lakieji organiniai junginiai (LOJ). LOJ yra laikomos medžiagos, susidedančios iš anglies, deguonies, vandenilio, halogenų ir t.t. ir pan. atomų, (išskyrus anglies oksidus ir neorganinius metalų karbidus), kurių virimo temperatūra yra mažesnė nei 250 laipsnių celsijaus esant normaliam atmosferos spaudimui. Tokios cheminės medžiagos sukelia troposferinio ozono, kenksmingo žmonių sveikatai, susidarymą. Svarbiausias LOJ aplinkai keliamas pavojus – dalyvavimas fotocheminėse reakcijose (saulės radiacijos poveikyje), sukeliančiose Ozono susidarymą troposferoje (apatiniuose atmosferos sluoksniuose). Skirtingai nuo stratosferinio ozono, apsaugančio žemę nuo kenksmingų ultravioletinių spindulių, troposferoje susidarantis ozonas sukelia kvėpavimo ligas ir kenkia aplinkai. Lakiųjų organinių junginių skaičius yra labai didelis. Dėl šios priežasties baigtinio tokių junginių sąrašo nėra, todėl jiems taikomi bendresnio pobūdžio apibrėžimai.

Žemiau pateikiama teršalų poveikio žmonių sveikatai vertinimo schema.

6 pav. Teršalų poveikio vertinimo schema

INFORMACIJA APIE TARŠOS ŠALTINIUS

Cheminės taršos susidarymas

MB „Mindauto“ PŪV vykdymo metu cheminė oro tarša galima tik iš mobilių oro taršos šaltinių: ūkinę veiklą aptarnaujančio dyzelinio autokrauto, sunkiasvorių bei lengvųjų transporto priemonių. Stacionarių taršos šaltinių įmonėje nėra.

Tarša į aplinkos orą iš mobilių taršos šaltinių: sunkiasvorių transporto priemonių, lengvųjų automobilių ir autokrautuvų apskaičiuota naudojant EMEP/Corinair Atmospheric emission inventory guidebook 2019 – update 17 Oct 1.A.4. 2019 Non-road mobile sources and machinery“ metodiką, kuri įrašyta į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr. 395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaičiavimai

atliekami naudojant Tier2 algoritmą, paremtą teršalų kiekio apskaičiavimu pagal vidutinės kuro sąnaudas.

Mobilūs taršos šaltiniai

Vertinant taršą į aplinkos orą iš mobilių taršos šaltinių, vertinamas blogiausias galimas scenarijus. Į įmonę atvyksta ir išvyksta sunkiasvoris transportas, pristatantis atliekas. Vienu metu į įmonės teritoriją daugiausiai gali atvykti iki 1 sunkvežimio, veiklos organizatoriaus duomenimis, į įmonę per mėnesį atvyksta tik vienas sunkiasvoris automobilis. Dienos metu į įmonę atvyksta 20 lengvųjų transporto priemonių. Visas transportas atvyksta tik darbo dienos metu (8-17 val). Pastato viduje važinėja, perveža atliekas iš vienos zonos į kitą bei jas krauna į sunkiasvoro transporto priemonės vienas frontalinis krautuvai, priimama, kad krautuvai per darbo dieną dirba 0,5 val.

Sunkiasvorės ir lengvosios transporto priemonės

Tarša į aplinkos orą iš sunkiasvorių transporto priemonių ir lengvųjų automobilių skaičiuojama naudojant EMEP/Corinair Atmospheric emission inventory guidebook 2019 1.A.3.b Road transport metodiką, kuri įrašyta į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr.395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaičiavimai atliekami naudojant Tier1 algoritmą, kuomet teršalų kiekio skaičiavimas paremtas vidutinėmis kuro sąnaudomis.

Momentinė tarša E_i (kiekvieno teršalo) į aplinkos orą skaičiuojama pagal formulę:

$$E_i = (KS_{j,m} \cdot EFi) / t, \text{ g/s;}$$

kur:

$KS_{j,m}$ – kiekvienos kategorijos j transporto priemonių atitinkamo kuro m sąnaudos, kg;

EF_i – atitinkamos kuro rūšies m emisijos faktorius atskiram teršalui i pagal transporto kategoriją j , g/kg kuro;

t – autotransporto priemonių manevravimo laikas, s. Priimama, kad dienos metu į objektą vienu metu atvyks 1 sunkiasvoris automobilis ir 20 lengvųjų automobilių. Priimama, kad krovinių transporto priemonės teritorijoje vidutiniškai nuvažiuos 0,2 km atstumą, o lengvieji automobiliai – 0,05 km.

$$KS_{j,m} = (L_{sum} \cdot KS_{vid}), \text{ kg/d;}$$

kur:

L_{sum} – atitinkamos kategorijos j transporto priemonių nuvažiuotas atstumas teritorijoje, km;

KS_{vid} – atitinkamos kategorijos j transporto priemonės vidutinės kuro sąnaudos, kg/km (pagal metodikos duomenis);

Autotransporto priemonių sukeliama tarša į aplinkos orą skaičiuoti duomenys ir skaičiavimo rezultatai atitinkamai pateikiami 7, 8 ir 9 lentelėse žemiau.

7 lentelė. Pradiniai lengvųjų ir sunkiasvorių automobilių duomenys

Eil. Nr.	Transporto priemonių kategorija	Transporto priemonių skaičius per dieną, vnt.	Kuro rūšis	Transporto priemonių skaičius pagal kuro tipą	Vienos transporto priemonės nuvažiuotas atstumas L, km	Visų transporto priemonių nuvažiuotas atstumas L _{sum} , km	Vidutinė kuro sąnaudos KS _{vid} , g/km	Kuro sąnaudos, kg/d, KS _d
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Lengvieji automobiliai	10	Benzinas	10	0,05	0,5	70	0,035
2	Lengvieji automobiliai	10	Dyzelinas	10	0,05	0,5	60	0,03
3	Sunkiasvoriai automobiliai	1	Dyzelinas	1	0,2	0,2	240	0,048

8 lentelė. Momentiniai iš mobilių taršos šaltinių išsiskiriančių teršalų kiekiai

Eil. Nr.	Transporto priemonių kategorija	Kuro rūšis	Kuro sąnaudos, kg/d, KS _d	Anglies monoksidas (CO)			Lokieji organiniai junginiai (LOJ)			Azoto oksidai (NO _x)			Kietosios dalelė (KD)		
				EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s
1	2	3	4	5	6	7	5	6	7	5	6	7	5	6	7
1	Lengvieji automobiliai	Benzinas	0,035	84,7	2,9645	0,02965	10,05	0,3518	0,00352	8,73	0,3056	0,00306	0,03	0,0011	0,000011
2	Lengvieji automobiliai	Dyzelinas	0,03	84,7	2,541	0,02541	10,05	0,3015	0,00302	8,73	0,2619	0,00262	0,03	0,0009	0,000009
3	Sunkiasvoriai automobiliai	Dyzelinas	0,048	84,7	4,0656	0,04066	10,05	0,4824	0,00482	8,73	0,419	0,00419	0,03	0,0014	0,000014
				Viso:	0,09572				0,01136			0,00987			0,000034

9 lentelė. Metinė aplinkos oro tarša iš mobilių transporto priemonių, t/m

Krautuvai

Tarša į aplinkos orą iš dyzelinio krautuvo skaičiuojama naudojant EMEP/Corinair Atmospheric emission inventory guidebook 2019 – update 17 Oct 1.A.4. 2019 Non-road mobile sources and machinery“ metodiką, kuri įrašyta į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr. 395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaičiavimai atliekami naudojant Tier2 algoritmą, paremtą teršalų kiekio apskaičiavimu pagal vidutinės kuro sąnaudas. Momentinė tarša E i (kiekvieno teršalo) į aplinkos orą skaičiuojama pagal formulę:

$$E_i = (K S_{j,m} \cdot E F_i) / t, \text{ g/s};$$

kur:

E_i – atitinkamo teršalo emisijos, g/s;

$KS_{j,m}$ – kiekvienos kategorijos j krautuvų atitinkamo kuro m sąnaudos, kg/h;

EF_i – atitinkamos kuro rūšies m emisijos faktorius atskiram teršalui i pagal krautuvą j, g/kg kuro;

t – krautuvo manevravimo laikas, s. Priimama, kad gamyboje ir sandėliavime naudojamas vienas krautuvų. Krautuvo darbo laikas – 0,5 val per dieną, 252 d. d. per metus.

Emisijos faktoriai dyzeliniams krautuvams paimti iš Tier 2, lentelės 3-2, skaičiavimams naudota variklio technologija: krautuvui LINDE (arba analogiškam), kėlimo galia iki 3 t – stageIIIA.

Priimama, kad dyzelinių krautuvų kuro sąnaudos yra 3,0 l/mh, dyzelinio kuro tankis – 0,82 kg/l, tuomet kuro sąnaudos bus 2,5 kg/h.

Krautuvo sukeliama taršai į aplinkos orą skaičiuoti duomenys ir skaičiavimo rezultatai atitinkamai pateikiami 10, 11 ir 12 lentelėse žemiau.

10 lentelė. Pradiniai krautuvų duomenys

Eil. Nr.	Transporto priemonių kategorija	Transporto o priemonių skaičius per dieną, vnt.	Kuro rūšis	Transporto o priemonių skaičius pagal kuro tipą	Vienos transporto priemonės nuvažiuota s atstumas L, km	Visų transporto priemonių nuvažiuota s atstumas L _{sum} , km	Vidutinė s kuro sąnaudos KS _{vid} , g/km	Kuro sąnaudos , kg/d, KS _d
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Krautuvai LINDE	1	Dyzelinas	1	0,4	0,4	190	0,076

11 lentelė. Aplinkos oro tarša iš mobilių transporto priemonių (krautuvo)

This image shows a completely blank white page. It is framed by a thin black border. There are no markings, text, or illustrations on the page.

12 lentelė. Metinė aplinkos oro tarša iš mobilių transporto priemonių (krautuvo), t/m

Eil. Nr.	Transporto priemonių kategorija	Kuro rūšis	CO	Nox	LOJ	KD
1	2	3	4	5	6	7
1	Krautuvai LINDE	Dyzelinas	0,0016	0,00017	0,00019	0,0000006

IŠVADA:

Dėl objektą aptarnaujančio sunkiasvorio autotransporto, lengvųjų automobilių bei objekto teritorijoje dirbančio dyzelinio krautuvo į aplinkos orą bus išmetami neorganizuoto taršos šaltinio teršalai: anglies monoksidas, azoto oksidai, kietosios dalelės ir angliavandeniliai (LOJ). Į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis suskaičiuotas pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos patvirtintą „Teršiančių medžiagų, išmetamų į atmosferą iš mašinų su vidaus degimo varikliais, vertinimo metodiką“ ir sudaro:

Anglies monoksidas (CO) – 0,0039 t/m,

Azoto oksidai (NO_x) – 0,00042 t/m,

Lakieji organiniai junginiai (LOJ) – 0,00046 t/m,

Kietosios dalelės (KD) – 0,0000011 t/m.

Iš skaičiavimo rezultatų matyti, kad prognozuojama tarša iš mobilių taršos šaltinių bus maža ir vietovės aplinkos oro kokybei neigiamos įtakos neturės.

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO PROGNOZĖ

Skaiciavimo metodika, naudota kompiuterinė programinė įranga

Teršalų pažemio koncentracijų modeliavimui naudota programinė įranga ADMS 6 (Cambridge Environmental Research Consultants Ltd, Didžioji Britanija).

ADMS 6 modeliavimo sistema įtraukta į modelių, rekomenduojamų naudoti vertinant poveikį aplinkai, sąrašą (Aplinkos apsaugos agentūros Direktoriatas įsakymas „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV-200).

ADMS 6 yra lokalaus mastelio atmosferos dispersijos modeliavimo sistema. Tai naujos kartos oro dispersijos modelis, kuriame atmosferos ribinio sluoksnio savybės yra aprašomos dviem parametrais - ribinio sluoksnio gyliu ir Monin Obukov ilgiu. Dispersija konvekciniomis meteorologinėmis sąlygomis skaičiuojama asimetriniu Gauso koncentracijų pasiskirstymu. Sistema gali modeliuoti sausą ir šlapią teršalų nusėdimą, atmosferos skaidrumą, pastatų ir sudėtingo reljefo įtaką teršalų sklaidai, gali skaičiuoti iki šimto taškinių, ploto, tūrio ir linijinių taršos šaltinių išskiriamų teršalų sklaidą. Teršalų sklaidą aplinkos ore skaičiuojama pagal vietovės reljefą, geografinę padėtį, meteorologines sąlygas, medžiagų savybes, taršos šaltinių parametrus.

Skaiciavimui reikalingų koeficientų vertės

MB „Mindauto“ PŪV vykdymo metu cheminė oro tarša galima tik iš mobilių oro taršos šaltinių: ūkinę veiklą aptarnaujančio dyzelinio autokrauto, sunkiasvorių bei lengvųjų transporto priemonių. Stacionarių taršos šaltinių įmonėje nėra.

Skaiciavimuose naudoti mobilių oro taršos šaltinių duomenys. Tarša į aplinkos orą iš sunkiasvorių transporto priemonių, lengvųjų automobilių ir autokrautuvų skaičiuota naudojant EMEP/Corinair Atmospheric emission inventory guidebook 2019 1.A.3.b „Road transport“ metodiką. Metodika įrašyta į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr. 395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaiciavimai buvo atlikti naudojant Tier 1 algoritmą (skaiciavimai pateikiami PVSV Ataskaitos poskyryje 5.1. „Oro cheminė tarša“).

Skaiciavimuose naudoti 2020-2024 m. meteorologiniai duomenys iš Šiaulių meteorologinės stoties. Duomenys buvo užsakyti Lietuvos hidrologijos ir meteorologijos tarnyboje. Tarnyba pateikia meteorologinius duomenis 3 val. skiriamosios gebos. Siekiant pritaikyti duomenis programos poreikiams ir skaičiuoti valandines teršalų pažemio koncentracijų vertes, tarpinės vienos valandos reikšmės buvo užpildomos interpoliavimo būdu. Skaiciavimui naudotos vėjo krypties, vėjo greičio, temperatūros ir debesuotumo vertės. 2020-2024 m. vėjų rožė pateikta 7 pav.

Naudota žemės paviršiaus šiurkštumo vertė – 1,0 m. Atliekant prašyme nurodytų teršalų (*anglies monoksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių, LOJ*) sklaidos modeliavimą, *foniniam* planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) aplinkos užterštumui įvertinti Aplinkos apsaugos agentūra 2025-07-24 raštu Nr. (30-3)-A4E-7630 nurodė naudoti naujausias Šiaulių regiono kaimiškųjų vietovių aplinkos oro teršalų vidutinių metinių koncentracijų vertes, skelbiamas Agentūros interneto svetainėje <https://aaa.lrv.lt> > *Veiklos sritys* > *Oras* > *Oro užterštumo sklaidos žemėlapiai, duomenys (foninės koncentracijos PAOV skaičiavimams)* (žiūr. 8 pav.), taip pat turi būti naudojamos iki 2 kilometrų atstumu esančių kitų ūkinės veiklos objektų, turinčių aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų

teršalų inventorizacijos ataskaitų, parengtų vadovaujantis aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitų įforminimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 340 „Dėl Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ir ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“ duomenys.

Aplinkos apsaugos agentūros raštas su pateiktais vietovės foniniais aplinkos užterštumo duomenimis pateikiamas „Aplinkos užterštumo prognozės“ 1 priede.

8 pav. 2024 m. santykinai švarių Lietuvos kaimiškųjų vietovių aplinkos oro teršalų vidutinių metinių koncentracijų vertės

7 pav. 2020-2024 m. Šiaulių vėjų rožė

Teritorijos ploto arba atskirų taškų koordinatės, kur atliekamas teršalų sklaidos aplinkos ore skaičiavimas

Skaičiavimai buvo atliekami 2 km pločio ir 2 km ilgio kraštinės kvadratiname sklype. Lietuvos koordinačių sistemoje šio sklypo koordinatės yra: X (6231659 - 6233659), Y (474526 - 476526). Skaičiavimo lauke koncentracijos skaičiuojamos 50 taškų horizontalios ašies kryptimi ir 50 taškų vertikalios ašies kryptimi.

Ribinės vertės

Gautos pažemio koncentracijos lygintos su ribinėmis vertėmis, patvirtintomis LR AM ir LR SAM 2000 m. spalio 30 d. įsakymo Nr. 471/582 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo patvirtinimo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių nustatymo“ (galiojanti suvestinė redakcija: 2022-07-13). Šiame dokumente nurodytos pagal nacionalinius kriterijus ribojamų teršalų ribinės aplinkos oro užterštumo vertės.

Pagal ES kriterijus normuojamų teršalų ribinės vertės patvirtintos aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 „Dėl aplinkos oro užterštumo normų nustatymo“ (galiojanti suvestinė redakcija: 2023-01-27) ir 2006 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. D1-153/V-246 „Dėl aplinkos oro užterštumo arsenu, kadmiu, nikeliu ir benzo(a)pirenu“ (Žin., 2006, Nr. [41-1486](#)).

13 lentelė. Ribinės teršalų vertės

Teršalo pavadinimas	Periodas	Ribinė vertė	Procentilis
1	2	3	4
Teršalai, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal ES kriterijus			
Anglies monoksidas	8 valandų	10 mg/m ³	100
Azoto oksidai	1 valandos	0,2 mg/m ³	99,8
	Kalendorinių metų	0,04 mg/m ³	-
Kietosios dalelės (KD ₁₀)	1 paros	0,05 mg/m ³	90,4
	Kalendorinių metų	0,04 mg/m ³	-
Kietosios dalelės (KD _{2,5})	1 paros	0,025 mg/m ³	90,4
	Kalendorinių metų	0,01 mg/m ³	-
Teršalai, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus			
LOJ	0,5 valandos	5,0 mg/m ³	98,5
	1 paros	1,5 mg/m ³	100

DIDŽIAUSIOS PAŽEMIO KONCENTRACIJOS NEĮVERTINUS FONINIŲ KONCENTRACIJŲ

TERŠALŲ PAŽEMIO KONCENTRACIJŲ SKAIČIAVIMO REZULTATŲ LENTELĖ

Eil. Nr.	Teršalo		Ribinė vertė mg/m ³		Maksimali teršalų koncentracija skaičiavimo lauke, mg/m ³	
	Pavadinimas	Kodas			Be fono	Sudaro RV
1.	Anglies monoksidas	177	8 valandų	10,0	0,179735	0,0179735
2.	Azoto oksidai	250	Valandos	0,2	0,02538658	0,1269329
			Metinė	0,04	0,00303268	0,075817
3.	Kietosios dalelės (KD ₁₀)	4281	Paros	0,05	0,00001635	0,000327
			Metinė	0,04	0,00000624	0,000156
4.	Kietosios dalelės (KD _{2,5})	4281	1 paros	0,025	0,00000854	0,0003416
			Kalendorinių metų	0,01	0,00000328	0,000328
5.	LOJ	308	0,5 valandos	5,0	0,0208139	0,00416278
			1 paros	1,5	0,0180283	0,01201886

Sklaidos modeliavimas atliktas priimant pačią nepalankiausią padėtį, t.y. kai išmetimai iš visų taršos šaltinių visą parą, visus 5 metus yra maksimalūs.

IŠVADA: Nei vieno teršalo koncentracija aplinkos ore, be foninių koncentracijų, neviršija nustatytų ribinių verčių.

5.2. Taršos kvapais susidarymas (kvapo emisijos, teršalų skaičiavimai, atitiktis ribiniams dydžiams) ir jos prevencija

Kvapas – organoleptinė savybė, juntama uoslės organų, įkvepiant tam tikrų lakiųjų cheminių medžiagų, kurių emisijos patenka į aplinkos orą. Kvapo koncentracija – europinių kvapo vienetų skaičius kubiniame metre dujų standartinėmis sąlygomis. Europinis kvapo vienetas – kvapiosios medžiagos (kvapiųjų medžiagų) kiekis, kuris išgarintas į 1 kubinį metrą neutraliųjų dujų standartinėmis sąlygomis sukelia kvapo vertintojų grupės fiziologinį atsaką (aptikimo slenkstis), ekvivalentišką sukeliamam vienos europinės pamatinės kvapo masės (EROM), išgarintos į vieną kubinį neutraliųjų dujų metrą standartinėmis sąlygomis. Remiantis higienos norma HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“, didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m³), o pagal 2019 m. rugpjūčio 1 d. patvirtintas HN 121:2010 pataisas nuo 2026 m. sausio 1d. įsigalios 5 OUE/m³ ribinės vertės reikalavimas.

MB „Mindauto“ ūkinė veikla nesusijusi su taršos kvapais susidarymu. Įmonės veikloje nesusidarys jokių biologiškai skaidžių atliekų, kurios galėtų sukelti nepageidaujamą kvapą. Surinkti tepalai, stabdžių skysčiai, alyvos ir kt. laikomi sandariose tam skirtose talpose, jokie teršalai ar kvapai į aplinkos orą neišsiskiria.

5.3. Fizinės taršos susidarymas (triukšmas, vibracija ir kt.)

Triukšmo vertinimo metodika ir skaičiavimo programinė įranga

Aplinkos triukšmas modeliuojamas CadnaA 2018 MR1 programine įranga, kuri įtraukta į LR aplinkos ministerijos rekomenduojamų programinių paketų, skirtų vertinti poveikį aplinkai, sąrašą. Programoje triukšmo sklaida skaičiuojama remiantis ES galiojančiomis metodikomis, šiuo atveju pramonės triukšmo skaičiavimas atliekamas pagal ISO 9613, autotransporto – NMPB-Routes-96, geležinkelių – SRM II reikalavimus. Gauti modeliavimo rezultatai lyginami su norminiais triukšmo lygiais, nustatytais higienos normoje HN33:2011.

Triukšmo skaičiavimai atliekami vertinant mobilių, taškinių, plotinių ūkinės veiklos triukšmo šaltinių skleidžiamą triukšmą atitinkamai dienos, vakaro ir nakties laikotarpiais. Programinėje įrangoje triukšmo sklaida ir vertinimas atliekamas įvertinant įvairius kintamuosius, tokius kaip įrenginių veikimo trukmė ir veikimo laikas paros bėgyje, transporto srautas (bendras ar procentinė lengvųjų ir sunkiasvorių dalis), transporto priemonių judėjimo greitis, statinių garso sugertis ar atspindėjimas, juose ar atvirame lauke esančių šaltinių triukšmo lygis, reljefo ypatumai, želdiniai ir pan.

Gauti triukšmo lygio skaičiavimo rezultatai triukšmo žemėlapiuose vaizduojami skirtingų spalvų izolinijomis kas 5 dB(A). Pramonės objekto triukšmo sklaida vertinant veiklos triukšmo lygius skaičiuojama pagal ISO 9613-2:1996 Akustika. Garso sklindančio atviroje aplinkoje silpninimas 2 dalis: Bendroji skaičiavimo metodika (*Acoustics - Attenuation of sound during propagation outdoors – Part 2: General method of calculation*) reikalavimus, o transporto keliamas triukšmas pagal NMPB-Routes-96 modelį.

Siekiant įvertinti planuojamos ūkinės veiklos įtaką esamam triukšmo lygiui artimiausioje aplinkoje triukšmo lygio skaičiavimai buvo atliekami tipinėmis tokiems skaičiavimams sąlygomis:

- **triukšmo lygio skaičiavimo aukštis – 1,5 m** (pagal standarto ISO 9613-2:1996 reikalavimus, nes PŪV poveikis vertinamas daugiausiai mažaaukščiams pastatams);
- **oro temperatūra +10°C, santykinis oro drėgnumas 70%;**

Planuojamos veiklos prognozuojamas triukšmo lygis vertinamas pagal HN33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (Žin., 2011, Nr.75-3638) reikalavimus, bei šioje normoje pateiktus ribinius garso slėgio lygius. Pagal higienos normą bei LR triukšmo valdymo įstatyme pateiktus laikotarpius, triukšmo lygis turi būti vertinamas dienos (7–19 val.), vakaro (19–22 val.) ir nakties (22–7 val.) metu (pagal L_{dienos} , L_{vakaro} ir $L_{nakties}$ triukšmo rodiklius), kai šiais laikotarpiais yra triukšmo šaltinių. Vertinant viešo naudojimo gatvių ir kelių triukšmą bei su ūkine veikla susijusius srautus, taikomas HN 33:2011 1 lentelės 3 punktas, o vertinant numatomą vykdyti veiklą ir jos šaltinius – HN 33:2011 1 lentelės 4 punktas. 1 lentelėje pateikiamos HN 33:2011 nurodomos ribinės vertės.

14 lentelė. Didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamųjų pastatų aplinkoje (HN 33:2011)

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	L_{dienos} , dB(A)	L_{vakaro} , dB(A)	$L_{nakties}$, dB(A)
1.	Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliama triukšmo	65	60	55
2.	Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje pramoninės veiklos (išskyrus transportą) stacionarių triukšmo šaltinių sukeliama triukšmo	55	50	45

* Paros laiko (dienos, vakaro ir nakties) pradžios ir pabaigos valandos bei rodiklių apibrėžtys suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 2 straipsnio 3, 9 ir 28 dalyse nurodytų dienos triukšmo rodiklio (L_{dienos}), vakaro triukšmo rodiklio (L_{vakaro}) ir nakties triukšmo rodiklio ($L_{nakties}$) apibrėžtyse.

HN 33:2011 1 skyriaus 2 punkte numatyta, jog triukšmo lygis vertinamas gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje, apimančioje žemės sklypų ribas ne didesniu nei 40 m atstumu nuo gyvenamojo ar visuomeninės paskirties pastato fasado, patiriančio didžiausią triukšmo lygį. Jei sklypo ribos nėra suformuotos, triukšmo aplinkoje vertinimas atliekamas ties šių pastatų triukšmingiausiais fasadais. Triukšmo žemėlapiai sudaromi Lietuvos koordinačių sistemoje (LKS-94).

Modeliuojama teritorija ir triukšmo šaltinių informacija

Ūkinė veikla yra vykdoma adresu Vilniaus g. 49F, Joniškis. Veiklos vykdymui naudojami statiniai yra suformuotame žemės sklype, kurio naudojimo paskirtis – kita, žemės sklypo naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Žemės sklypo plotas 0,6993 ha. Veikla bus vykdoma pastate – sandėlyje (pastato unikalus Nr. 4400-0152-7155), kurio naudojimo paskirtis – sandėliavimo, bendras pastato plotas 951,04 m². Ūkinei veiklai nuomos pagrindu naudojamas patalpų bendras plotas – 889,88 m² pastato tūris – 8107 m³. Veiklos sklypas yra pramoninėje teritorijoje, o gyvenamoji aplinka yra tik šiaurinėje ūkinės veiklos sklypo dalyje:

- ~92 m atstumu nuo ūkinės veiklos šiaurinės sklypo ribos už prekybos centro „NORFA“ yra gyvenamoji aplinka (daugiabutis gyvenamasis namas) adresu Vilniaus g. 47C;
- toje pačioje pusėje už ~107m taip pat stovi daugiabutis gyvenamasis namas, kurio 40 m aplinka nutolusi ~67 m nuo ūkinės veiklos sklypo ribos, adresu Vilniaus g. 47A.

MB „Mindauto“ veiklos vieta ir artimiausi gyvenamosios paskirties aplinka ir jos padėtis veiklos gretimybėse yra pateikiami 1 paveiksle. Triukšmo žemėlapiuose pateikiami triukšmo lygiai

ties 8 paveiksle pažymėtų gyvenamosios paskirties pastatų aplinka ir ties ūkinės veiklos sklypo ribomis (triukšmingiausiose vietose).

8 pav. MB „Mindauto“ planuojamos ūkinės veiklos ribos (pažymėta raudonai) bei artimiausia gyvenamosios paskirties aplinka (geltonai)

ENTP į veiklai naudojamą pastatą pateks per pietinėje pastato A (metalinio angaro) dalyje esančius vartus. Šias priemones klientai į teritoriją atveš savo transportu, kurio manevravimo plotas yra pietinėje ūkinės veiklos sklypo dalyje tarp ENTP tvarkymui naudojamų pastatų ir pietinės sklypo ribos. Veiklai planuojamų naudoti pastatų zonavimo schema pateikiama 9 paveiksle.

9 pav. Planuojamos MB „Mindauto“ ūkinės veiklos pastatų vidaus funkcinių zonų išdėstymo schema

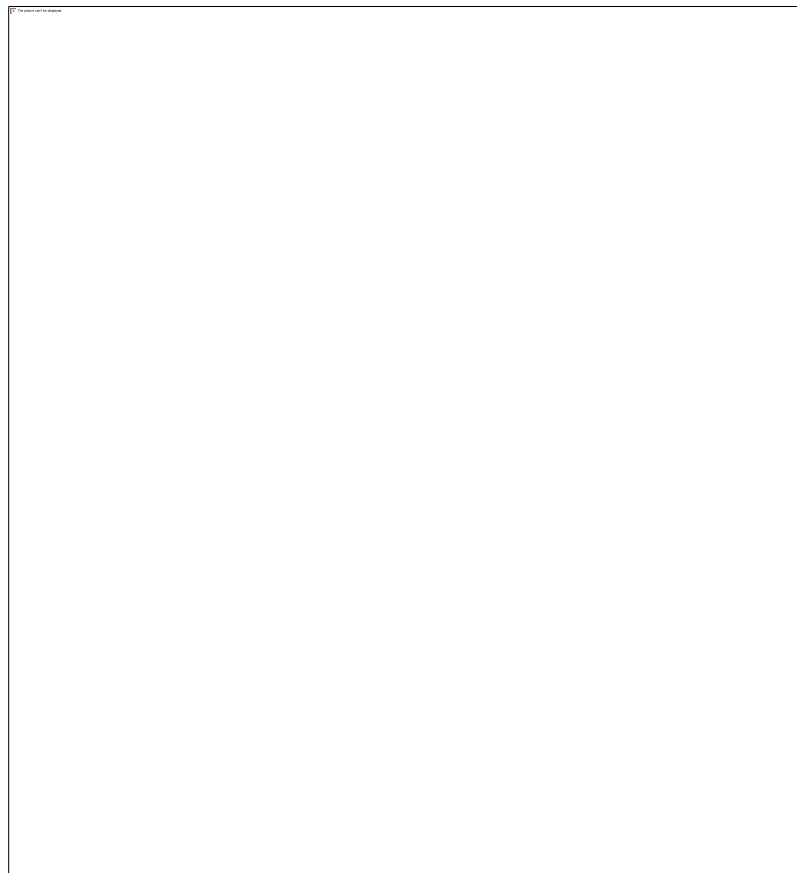
Klientų atvežtos ENTP bus nuvaromos nuo transporto priemonių priekabų (dažniausiai lengvųjų automobilių) arba šakiniu krautuvu bus nukeliamos ir pristatomos į pastatą A esančią priėmimo zoną (3.1). Šioje zonoje bus tikrinamos atliekų savybės ir dokumentai, vykdomas atliekų svorio nustatymas ir registravimas GPAIS sistemoje. Tuomet ENTP bus perkeliama į 3.2 zoną, kur bus laikomos iki ardymo. ENTP ardymas numatomas vykdyti gretimai esančioje pastato dalyje B, patalpose Nr. 2.1 ir 2.2, iki kurių ENTP bus rankiniu būdu perstumiamos ar šakiniu krautuvu pervežamos ardymui.

Patalpose Nr. 2.1 ir 2.2 demontavimas bus vykdomas tik rankiniu būdu, didelių gabaritų ir svorio ENTP komponentams (varikliui, pavarų dėžei ir kt.) kelti bus naudojami hidrauliniai keltuvai ir elektrinė kėlimo gervė – telferis, esant reikalui pakelti ENTP ardymo patalpose yra naudojami 2 vnt. 2-jų kolonų elektrohidrauliniai keltuvai. Demontavimo darbams naudojami tik mechaniniai įrankiai – veržliarakčiai, akumuliatoriniai veržliasukiai, atsuktuvai ir kt. Pjaustymo ar kiti prietaisai naudojami nebus. Demontuoti komponentai ar atliekos bus gražinamos atgal į angarą, kuriame bus

saugomos atliekos, tinkamos naudoti dalys. Sunkesnėms dalims (varikliams, pavarų dėžėms, kėbulams) pervežti bus naudojamas dyzelinis šakinis krautuvas.

Sukauptos atliekos iš veiklos teritorijos bus išvežamos sunkiasvoriu transportu, kurio srautas, veiklos vykdytojo duomenimis bus daugiausiai 1 sunkiasvoris automobilis per mėnesį. Kadangi programinėje įrangoje nėra galimybės vertinti tokio mažo srauto, skaičiuojamas blogiausias scenarijus – 1 sunkiasvorio automobilio atvykimas per dieną. Kadangi veiklos vykdytojas teritorijoje taip pat vykdo ir prekybą tinkamomis naudoti dalimis, didžiausias lengvojo transporto srautas susidarys dėl klientų, atvykstančių pasiimti detalių automobilių, siuntų tarnybų autotransporto, kuriuo klientams siunčiamos išigyjamos detalės, taip pat ENTP atvežančių transporto priemonių. Veiklos vykdytojo teigimu didžiausias planuojamas lengvųjų automobilių skaičius per dieną bus 20 automobilių. Šiame skaičiuje yra įtrauktas tiek klientų, tiek siuntų tarnybų, tiek ENTP demontavimui atvežantis transportas. Į teritoriją atvykę transporto priemonės manevruos prieš pastatą esančioje ~960 m² kur yra galimybė parkuoti iki 20 automobilių (20 vt. stovėjimo aikštelė).

Triukšmo sklaidos modeliavimas atliekamas naudojantis naudojamų įrenginių gamintojų teikiamais duomenimis arba analogiškų įrenginių triukšmo lygiais, taip pat užsakovo pateikti informacija apie įrangos veikimo trukmes, garažo vartų atidarymo/uždarymo laikotarpius. Pažymėtina, jog jokia vėdinimo, kondicionavimo įranga užsakovo teigimu pastatuose nėra ir nebus naudojama. 10 paveiksle pateikiama ūkinės veiklos teritorijos schema, vertinti triukšmo šaltiniai ir jų padėtis.

10 pav. MB „Mindauto“ veiklos teritorija, ir triukšmo šaltinių, triukšmingų zonų išdėstymo schema bei transporto priemonių judėjimo tipinės trajektorijos

Veikloje planuojamų triukšmo šaltinių emisijos duomenys, veikimo trukmės ir kita modeliavime naudota informacija pateikiama 15 lentelėje.

15 lentelė. *Triukšmo skaičiavimuose vertintų stacionarių ir mobilių triukšmo šaltinių emisijos, veikimo trukmės ir šaltinio tipo duomenys*

--

1 – Pastato viduje triukšmą skleis tik ten naudojamas šakinis krautuvas (ENTP arba detalių pervežimui). Gamintojo deklaruojama triukšmo lygio vertė pateikiama 1.1 priede. Vartų matmenys priimti skaičiavimuose – 4x4 m). Skaičiuojant krautuvo triukšmą lauko aplinkoje aktualus įvesties rodiklis yra garso galia (mišriu režimu), o krautuvui judant pastate – jo skleidžiamas triukšmo lygis. Kadangi krautuvo operatoriaus darbo vieta yra atviro tipo, krautuvo triukšmo lygis priimamas kaip gamintojo deklaruojamas darbo vietoje.

2 – Skardinių pastato atitvarų garso izoliavimo vertė priimama remiantis V. J. Stauskio knygoje “Statybinė akustika” (2007 m., 71 psl.) pateikta informacija, kur pateikiama, jog 0,4 mm skardos garso izoliacijos priklausomybė nuo jos storio bus mažesnė nei 10 dB, kai plokštė yra begalinių matmenų. Realus slopinimas dėl baigtinių matmenų priimtas skaičiavimuose yra $R_w=5$ dB. Skaičiavimuose priimama, jog atviri garo vartai pastato gale yra atviri tiek laiko, kiek pastato viduje juda autokrautuvai. Garažo vartų izoliavimo vertė priimama analogiška sienų izoliacijai.

3 – ardymo patalpose veikia keltuvai (<75 dB(A)), taip pat gali būti naudojamas akumuliatorinis veržliasukis (90 dB(A)). Kitų triukšmo šaltinių užsakovo duomenimis nėra. Įrangos gamintojų specifikacijos pateikiamos 1.2 ir 1.3 prieduose. Skaičiuojant kiekvieno įrenginio ekvivalentinį dienos triukšmo lygį (per 8 darbo valandas) naudojama formulė: $LA_{eq,8h}=10*\log_{10}((n*100.1*L_{p,i})/8)$, kur n – atskiros įrangos veikimo trukmė, $L_{p,i}$ – įrenginio triukšmo lygis, dB(A).

Sumuojant suktuvo ir keltuvo triukšmo lygius naudojama ši priklausomybė: $LP_{suminis}=10*\log(100.1*LA_{eq,8h}$ veržliasukio $+100.1*100.1*LA_{eq,8h}$ keltuvo), dB(A). Suminis triukšmo lygis vidaus patalpose apskaičiuotas pagal logaritminio sumavimo formulę, kur n – atskiras įrangos vienetas, t. y. jų skaičius, L_i – kiekvieno įrangos vieneto sukeliamas triukšmo lygis. Kadangi šios įrangos veikimo trukmė ardymo metu yra minimali, skaičiavimuose priimama, jog 1 val. per dieną naudojamas suktuvai ir 30 min keltuvai. Tokiu būdu ekvivalentinis 8 val. triukšmo lygis patalpose nuo šios įrangos yra ~81 dBA.

4 – Remiantis STR 2.01.07:2003 “Pastatų vidaus ir išorės aplinkos apsauga nuo triukšmo”, pagal vienasluoksnių pertvarų oro garso izoliacijos rodiklius, gautus matavimais laboratorinėse sąlygose. Garso izoliavimo rodiklio R_w vertė betono/plytų sienai – 55 dB.

5 – patalpų garažo vartų gamintojo deklaruojama R_w vertė pateikiama 1.4 priede. Užsakovo duomenimis ardymas visuomet vykdomas tik esant uždarytiems garažo vartams, o jie atidaromi tik ENTP į ardymo patalpą atgabenti arba detalėms išnešti. Šių darbų metu iš patalpų vidaus į aplinką triukšmas nesklinda. Vartų matmenys priimti skaičiavimuose – 3x3 m).

6 – lengvojo transporto judėjimo trajektorijos teritorijoje nėra detalizuojamos, nes jų triukšmas yra įvertintas kaip plotinis šaltinis visame parkavimo aikštelės plote. Parkavimo aikštelės keliamo triukšmo garso galia programinėje įrangoje įvertinta atsižvelgiant į tai, jog įvertintas ir transporto priemonių judėjimas ieškant parkavimo vietos, t. y. manevruojant parkavimo zonos plote.

Modeliuojant ūkinės veiklos sukiamą akustinį triukšmą galimi netikslumai dėl įvairių priežasčių. Skaičiavimuose taikomas supaprastintas triukšmo sklaidos modelis yra orientacinis, o modeliavimo metu buvo taikomos tokios triukšmo sklaidos sąlygos, kurioms esant nustatytas didžiausias triukšmo lygis ir sklaida į PUV gretimybės. Triukšmo sklaidos modeliavime pateikiami dienos laikotarpio triukšmo sklaidos modeliavimo rezultatai ir triukšmo žemėlapis.

Foninis pramonės objektų sukeliamas triukšmas

Atliekant triukšmo sklaidos modeliavimą ir siekiant artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje įvertinti suminę triukšmo taršą buvo analizuojama viešai prieinama informacija apie pramonės ir kitų objektų taršą analizuojamos teritorijos gretimybėse. Remiantis viešai prieinamais duomenimis informacijos apie triukšmo požįriū taršius objektus teritorijos gretimybėse nebuvo surasta, todėl triukšmo vertinimas yra atliekamas tik ūkinės veiklos sukeliama triukšmo lygiui gyvenamojoje aplinkoje prognozuoti.

Autotransporto sukeliamas triukšmas viešo naudojimo keliuose

Kadangi aplinkos triukšmo sklaidos modeliavimas yra atliekamas jau vykdomai veiklai, jokia plėtra ar autotransporto srautų padidėjimas nėra planuojamas, akustinė situacija dėl autotransporto judančio teritorijos gretimybėse esančiomis gatvėmis nepasikeis. Dėl šios priežasties autotransporto sukeliama triukšmo sklaidos modeliavimas viešojo naudojimo gatvėse neatliekamas.

Triukšmo sklaidos modeliavimo rezultatai

Veiklos sukeliama triukšmo lygis skaičiuojamas dienos laikotarpiu nes tik dienos laikotarpiu susidaro triukšmo tarša. Triukšmo sklaida skaičiuojama 4 m aukštyje. Triukšmo sklaidos skaičiavimo žingsnio dydis – $dx = 2 \text{ m}$; $dy = 2 \text{ m}$. Prognozuojamas triukšmo lygis skaičiuojamas ties ūkinės veiklos sklypo ribomis ir artimiausių gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje.

Veiklos triukšmas

Didžiausi apskaičiuoti triukšmo lygiai ties ŪV sklypo ribomis pateikiami 3 lentelėje. Triukšmo žemėlapiuose šie triukšmo lygiai lygio laukeliuose pažymėti raudonu šriftu. Lentelėje pateikiami prognozuojami triukšmo lygiai ties sklypo ribomis triukšmingiausiose vietose.

16 lentelė. Prognozuojamas ūkinės veiklos triukšmo lygis ties ūkinės veiklos sklypo ribomis

Sklypo riba	Apskaičiuotas triukšmo lygis, L_{dienos} , dB(A)
Šiaurinė riba	<35
Pietinė riba	48
Rytinė riba	52
Vakarinė riba	44

*ribinė triukšmo lygio vertė dienos laikotarpiu – 55dB (A)

Iš pateiktų skaičiavimo rezultatų matoma, jog *dienos laikotarpiu pagal HN33:2011 1 lentelės 4 punktą triukšmo lygio viršijimų ties ūkinės veiklos sklypo ribomis neprognozuojama*. Veiklai nustatoma sanitarinės apsaugos zona gali būti tapatinama su veiklos sklypo riba, nes ties sklypo ribomis viršnorminio triukšmo dėl veiklos triukšmo šaltinių neprognozuojama.

Triukšmo lygio skaičiavimo ir modeliavimo rezultatai ties artimiausia gyvenamąja aplinka pateikiami 17 lentelėje.

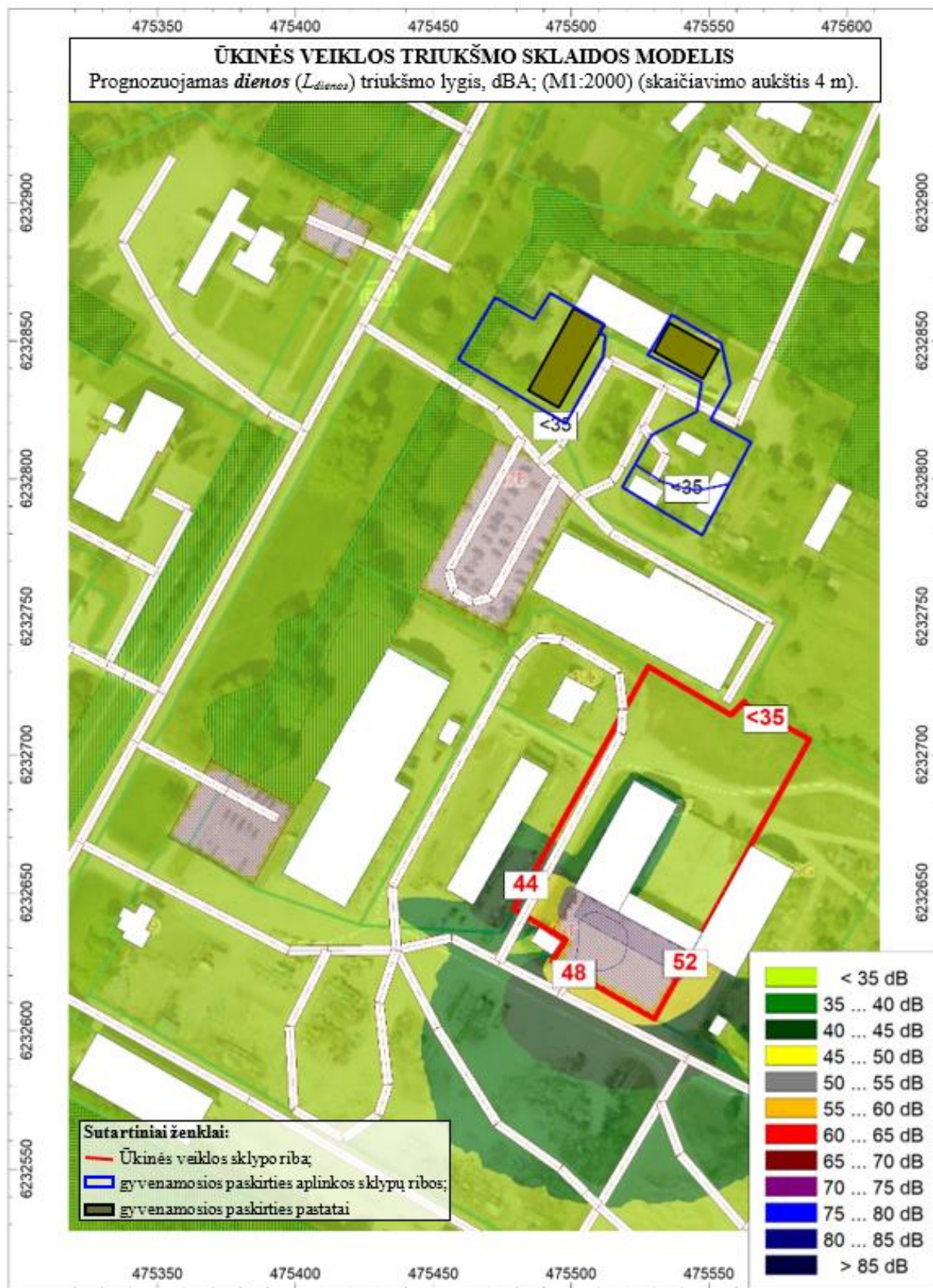
17 lentelė. *Prognozuojamas ūkinės veiklos šaltinių sukeliamas triukšmo lygis ties artimiausia gyvenamąja aplinka*

<i>Gyvenamosios aplinkos adresas</i>	<i>Apskaičiuotas triukšmo lygis L_{dienos}, dB (A)</i>
Vilniaus g. 47A	<35
Vilniaus g. 47C	<35

Nustatyta, kad ūkinės veiklos triukšmo šaltinių sukeliamas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje dienos laikotarpiu neviršys ribinės 55 dB(A) triukšmo lygio vertės, reglamentuojamos ūkinės veiklos objektams, pagal HN 33:2011 1 lentelės 4 punktą.

Kadangi modeliavimu gauti ūkinės veiklos triukšmo lygiai gyvenamosios paskirties aplinkoje yra ženkliai mažesni nei ribinė dienos laikotarpio vertė, galima teigti, jog veiklos triukšmo tarša gyvenamojoje aplinkoje yra mažai reikšminga. Planuojamos ūkinės veiklos ir su ja susijusio triukšmo sklaidos modelis gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje pateikiamas 2 priede.

IŠVADA: Atlikus triukšmo sklaidos modeliavimą nustatyta, jog ūkinės veiklos šaltinių sukeliamas triukšmo lygis dienos laikotarpiu nei ties ūkinės veiklos sklypo ribomis, nei gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje neviršija ribinės 55 dB(A) triukšmo lygio vertės pagal HN 33:2011 1 lentelės 4 punktą. Sanitarinė apsaugos zona gali būti tapatinama su veiklos sklypo ribomis.

11 pav. Planuojamos ūkinės veiklos triukšmo sklaidos žemėlapis L_{dienes}

Vibracija

Vibracija – kieto kūno pasikartojantys judesiai apie pusiausvyros padėtį. Vibracija perduodama per stovinčio, sėdinčio ar gulinčio žmogaus atramos paviršius į jo kūną. Žmogaus sveikatai pavojingos vibracijos dydžiai reglamentuojami higienos normomis HN 50:2003 ir HN 51:2003. Žmogaus sveikatai vibracija gali turėti tokį neigiamą poveikį - sukelti diskomforto ir nuovargio jausmą, pabloginti matymą. Taip pat ženkli vibracija gali paveikti statinius, jų konstrukcijas.

Vibraciją skleidžiantys įrenginiai ūkinėje veikloje naudojami nebus, neigiami padariniai dėl šio veiksnio neprognozuojami.

Jonizuojančioji ir nejonizuojančioji (elektromagnetinė) spinduliuotė

Analizuojamo objekto ūkinės veiklos vykdymo metu nenumatoma naudoti elektrinių įrenginių, kurių elektromagnetinio lauko intensyvumas viršytų leistinas spinduliuotės vertes pagal HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriama elektromagnetinio lauko“. Kitokia spinduliuotė nenumatoma.

5.4. Ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremalių įvykių ir susidariusių ekstremalių situacijų

Remiantis LR Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. ir 2008 m. gruodžio 8 d. nutarimais Nr. 241 ir Nr.1313 „Dėl ekstremalių įvykių kriterijų patvirtinimo“ ir „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimo Nr. 241 „Dėl ekstremalių įvykių kriterijų patvirtinimo“ pakeitimo“ ekstremalūs įvykiai gali būti gamtinio, techninio, ekologinio ir socialinio pobūdžio.

Gamtinio pobūdžio ekstremalių įvykių (potvynių, jūros lygio kilimo, žemės drebėjimų) tikimybė labai maža, teritorija nepatenka į paviršinio vandens telkinių apsaugos zonas ir apsaugos juostas, nepatenka į potvynių, į karstinį ar į kitą pavojingą regioną.

Galima techninio pobūdžio ekstremali situacija ūkinės veiklos metu yra avarija ir/arba gaisro pavojus. Siekiant išvengti minėtos avarinės situacijos arba jai įvykus sušvelninti avarijos padarinius, ūkinė veikla bus vykdoma vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. 1-223 patvirtintomis Bendrosiomis gaisrinės saugos taisyklėmis bei vėlesniais jų pakeitimais ir kitais norminių teisės aktų reikalavimais, reglamentuojančiais gaisrinės saugos reikalavimus.

Ūkinės veiklos patalpose įrengtos ir nuolat tikrinamos pirminės gaisro gesinimo priemonės. Paskirti atsakingi asmenys už priešgaisrinę ir darbų saugą. Visi darbuotojai bus supažindinami su Bendrovės darbo tvarkos, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos ir civilinės saugos, aplinkosaugos taisyklėmis bei reikalavimais. Kiekvienoje darbo vietos saugos ir sveikatos instrukcijoje numatyta kaip dirbantysis privalo elgtis avarinių situacijų atveju.

5.5. Profesinės rizikos veiksniai

Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai yra šie:

Fizikinių veiksnių sukeliama pavojai;

Cheminių medžiagų sukeliama pavojai;

Pavojai, susiję su paslydimu ir griuvimu;

Pavojus, susijęs su gamybos metu naudojamais įrengimais;

Pavojai dėl transporto eismo;

Pavojai dėl ergonominių veiksnių ir mikroklimato.

Pagrindinės sveikatos išsaugojimo priemonės:

Darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis (Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai (Žin., 1998, Nr. 43-1188).

Darbo vietų sąlygų nuolatinė kontrolė, monitoringas.

Periodiniai sveikatos patikrinimai (Asmenų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingų veiksnių poveikyje ir pavojingą darbą), privalomo sveikatos tikrinimo tvarka (Žin., 2000, Nr. 47-1365).

Darbuotojų savalaikis instruktažas.

5.6. Psichoemocinio poveikio vertinimas

5.6.1. Vertinimo metodas

Psichinė sveikata apibrėžiama, kaip jausmų, pažintinės, psichologinės būsenos, susijusios su individo nuotaika ir elgesiu, visuma. Psichinę sveikatą dėl PŪV gali įtakoti stresas ir konfliktai. Moksliniais tyrimais nustatyta, kad 50 proc. žmogaus sveikata priklauso nuo gyvensenos, 25 proc. – nuo jį supančios aplinkos, apie 15 proc. – nuo paveldėjimo ir tik apie 10 proc. nuo sveikatos apsaugos. Visuomenė ir individas yra pajėgus kontroliuoti gyvenseną ir kiek mažiau jį supančią aplinką.

Atliekant psichoemocinio poveikio sveikatai vertinimą, išskiriami pagrindiniai vertinimo aspektai (uždaviniai):

- Esamos situacijos analizė;
- Veiksnių nustatymas;
- poveikį patirsiančių gyventojų apibūdinimas;
- pagrindinių informacijos šaltinių apie galimą poveikį sveikatai nustatymas;
- tikėtino poveikio svarbos, masto ir atsiradimo tikimybės įvertinimas; alternatyvių galimybių analizė ir rekomendacijos, kaip išvengti neigiamo ir sustiprinti teigiamą poveikį.

Atliekant esamos padėties analizę (žiūr. 7 skyrių), aprašyta populiacija, kuri gali būti veikiamą ūkinės veiklos veiksnių. Į aprašą įtraukta sociodemografinė gyventojų charakteristika,

duomenys apie jų sveikatą, taip pat įvertinta, kurios gyventojų grupės gali būti paveiktos (tiesiogiai, netiesiogiai) įgyvendinant projektą. Taip pat aprašyti determinantai, kurie ateityje gali būti susiję su planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimu.

5.6.2. Veiksniai, galintys sukelti psichoemocinį poveikį

Veiklos įtakojami rizikos veiksniai, jų mastas, kvapų pajautimas, akustinio triukšmo girdimumas, cheminis oro užterštumas, objekto matomumas.

Kvapai, tarša ir triukšmas analizuoti kiekybiniu metodu, reikšmingas poveikis nenustatytas. Analizuojamų veiksmų vertės nustatytos mažesnės nei reglamentuojamos saugios sveikatos apsaugai ribinės vertės: dėl ūkinės veiklos susidarantys kvapai nesieks didžiausios leidžiamos kvapo koncentracijos ribinės vertės, reglamentuojamos HN 121:2010, kur nustatyta $8,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ kvapo ribinė vertė, o taip pat pagal 2019 m. rugpjūčio 1 d. patvirtintas HN 121:2010 pataisas nuo 2026 m. sausio 1d. įsigaliosiančios $5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ ribinės vertės; susidaranti akustinė tarša neviršija Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ 1 ir 2 lentelėje nustatytų ribinių dydžių; aplinkos užterštumas nežymus, oro taršos sklaidos modeliavimo rezultatai tiek be foninių teršalų koncentracijų, tiek su foninėmis teršalų koncentracijomis neviršijo ribinių verčių, reglamentuotų LR aplinkos ministro ir sveikatos ministro 2007-06-11 įsakymu Nr.D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ bei „Aplinkos užterštumo normomis“, patvirtintomis 2001-12-11 LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr.591/640. Planuojama vykdyti ūkinę veiklą pagal savo pobūdį ir mastą nesukels psichoemocinio diskomforto.

Teritorijos tinkamumas veiklos vystymui.

- ŪV teritorija neprieštarauja savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniams;
- ŪV vykdoma Joniškėje, Šiaulių apskrityje, aplink ŪV sklypą vyrauja pramonės ir sandėliavimo paskirties objektų teritorijos žemės sklypai;
- Su gyvenama ir visuomeninės paskirties teritorija įmonės sklypas nersiriboja;
- PŪV teritorija nepriklauso rekreacinei zonai, joje nėra saugotinių kraštovaizdžio objektų, vandens telkinių, visuomeninės paskirties objektų;
- Teritorijos naudojimo būdas nesikeičia.

Nežinojimas

Gyventojų psichikos sveikatą ir emocinę gerovę planuojamos ūkinės veiklos dažniausiai neigiamai veikia dėl kelių priežasčių: abejonių dėl projekto įgyvendinimo vietos tinkamumo, prieštaravimo dėl galimos projekto keliamos rizikos ir potencialios naudos, nepasitikėjimo projektą įgyvendinančia organizacija, ribotomis bendruomenės atstovų galimybėmis daryti įtaką projekto sprendiniams, baimės dėl besikeičiančių gyvenimo ar darbo sąlygų.

Informacijos stoka, nepasitikėjimas veikla, nežinojimas apie planuojamos veiklos pobūdį, apimtis, galimą poveikį aplinkai gali sukelti gyventojų nepasitenkinimą ir konfliktus su veiklos vykdytoju. Ši problema sprendžiama susitikimo su visuomene metu, kuomet pristatoma PVSV ataskaita.

Viešinimas

PVSV Ataskaitos viešinimo procedūros atliktos vadovaujantis LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474 “Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo” II sk. reikalavimais.

Demografiniai pokyčiai

PŪV neigiamas poveikis demografijos pokyčiams neprognozuojamas.

Kiti veiksniai

Įmonėje gamyboje dirba 8 darbuotojai iš aplinkinių gyvenviečių. Ūkinės veiklos objektas sudaro palankias sąlygas socioekonominių procesų teigiamam pokyčiui aplinkiniams gyventojams. Aukštesnė socioekonominė padėtis teigiamai paveikia tiek psichologinę, tiek fiziologinę asmenų sveikatą.

IŠVADA:

- Pateikus ŪV saugumą pagrindžiančius duomenis, visuomenės psichologinis nepasitenkinimas veikla yra mažai tikėtinas.
- Nenustatytos objektyvios priežastys, galinčios įtakoti gyventojų psichologinį nepasitenkinimą.

6. NEIGIAMĄ POVEIKĮ SVEIKATAI MAŽINANČIOS PRIEMONĖS

Ūkinės veiklos vykdymo metu yra užtikrinamos visos reikiamos priemonės norint išvengti bet kokio reikšmingo neigiamo poveikio arba užkirsti jam kelią:

- Darbuotojai aprūpinimi visomis reikalingomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis (Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai (Žin., 1998, Nr. 43-1188).
- Technologinė įranga, kelianti triukšmą, dirba uždaroje izoliuotose patalpose;
- Atliekų tvarkymas vyksta tik dienos metu, pagrindinis atvykstančių ir išvykstančių TP srautas numatomas tik dienos metu.
- Įmonėje surinktos atliekos perduodamos tolimesniems atliekų tvarkytojams, užsiregistravusiems Atliekų tvarkytojų valstybės registre.

Ūkinės veiklos tarša kvapais neviršys HN 121:2010 ribinių verčių, kur nustatyta $8,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ kvapo ribinė vertė, o pagal 2019 m. rugpjūčio 1 d. patvirtintą HN 121:2010 pataisą, nuo 2026 m. sausio 1d. įsigaliosiančios $5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ ribinės vertės. Planuojama ūkinė veikla kvapų sukeliama neigiamo poveikio žmonių sveikatai nedarys.

Kaip rodo akustinio triukšmo, susidarysiančio dėl objekto ūkinės veiklos, prognostiniai vertinimo rezultatai, triukšmo lygio padidėjimas neviršys leistinų triukšmo normų, reglamentuojamų HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ 2 lentelės 2 punkto, nei įmonės teritorijos ribose, nei artimiausios gyvenamosios teritorijos aplinkoje.

Tarša iš stacionarių ir mobilių taršos šaltinių aplinkos ore neviršija nustatytų ribinių verčių nei ūkinės veiklos sklypo ribose, nei artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, įvertinus tiek ūkinės veiklos generuojamus teršalus, tiek ūkinės veiklos taršos šaltinių teršalų išmetimus su esama fonine koncentracija. Teršalų sklaidos modeliavimas atliktas priimant pačią nepalankiausią padėtį, t.y. kad išmetimai iš visų taršos šaltinių visą parą, visus 5 metus yra maksimalūs.

Atsižvelgiant į tai, konkrečios priemonės neigiamam poveikiui išvengti neplanuojamos.

Išvada:

- Vykdamas ŪV neigiamų aplinkos ir visuomenės sveikatos pokyčių nebus.
- ŪV vykdymo metu jokie aplinkos bei visuomenės sveikatos saugos reglamentai nepažeidžiami.

7. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ

7.1. Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai

Metodas

Vietovės gyventojų demografinių rodiklių analizė rengiama naudojantis viešai prieinamais statistikos duomenų šaltiniais: Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portalu ir Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Lietuvos sveikatos rodiklių informacinė sistema, parengta pagal Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) standartus.

7.5. Planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatos būklei.

1. Veiksniai, kurie turi reglamentuotas ribines vertes: triukšmas, vibracija, oro tarša, tarša kvapais, dirvožemio ir vandens tarša ir veiksniai;

2. Veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai, biologinės taršos veiksniai, statybos darbai.

MB „Mindauto“ eksploatuoti netinkamų transporto priemonių demontavimo ir atliekų tvarkymo ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zonos koregavimas. PVSV Ataskaita.

Nei vienas iš analizuotų veiksnių neturės poveikio visuomenės sveikatos būklės pablogėjimui. Visi kiekybiniu būdu vertinti veiksniai atitinka visuomenės sveikatai nustatytus sveikatos saugos reikalavimus. Kiti veiksniai tokie kaip profesinės rizikos, statybos darbų ir ekstremalių situacijų yra valdomi laikantis darbo saugos reikalavimų. Vykdoma MB „Mindauto“ komunalinio objekto ūkinė veikla neįtakos visuomenės sveikatos būklės pablogėjimo.

8. SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDAS

8.1. šis skyrius rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis;

SAZ – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja įstatymais ar Vyriausybės nutarimais nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

SAZ ribos turi būti tokios, kad taršos objekto keliama tarša (cheminė, tarša kvapais, akustinė tarša) už SAZ ribų neviršytų teisės norminiuose aktuose gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų aplinkai nustatytų ribinių taršos verčių.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo¹ 3 priedo, 2 lentelės 7. punktu, atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiams (statiniams) reglamentuojama 100 m SAZ.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentai rengiami norint koreguoti įmonei Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu¹ nustatytą sanitarinę apsaugos zoną. PVSV Ataskaitoje įvertinamas ūkinės veiklos paskleidžiamų aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeltas poveikis žmogaus sveikatai.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 51 straipsnio 3 punktu, atliekamas įmonės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau – PVSV). Nustatant sanitarinės apsaugos zonos dydį, vadovaujasi šiuo kriterijumi – ūkinės veiklos išmetamų (išleidžiamų, paskleidžiamų) aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeliamas žmogaus sveikatai kenksminga aplinkos tarša už sanitarinės apsaugos zonų ribų, taip pat tose sanitarinės apsaugos zonose (jų dalyse), kuriose yra šio įstatymo 53 straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodyti objektai, neturi viršyti aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyto aplinkos oro teršalų ir sveikatos apsaugos ministro nustatytų kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių ribinių užterštumo (ar kitokių) verčių, nustatytų gyvenamosios paskirties pastatų (namų), viešbučių, mokslo, poilsio, gydymo paskirties pastatų, su apgyvendinimu susijusių specialiosios paskirties pastatų, rekreacijai skirtų objektų aplinkai.

Įmonė įsikūrusi Šiaulių apskrityje, adresu Vilniaus g. 49F, Joniškis. Sklypo unikalus Nr. 4400-1761-0523; sklypo kadastrinis Nr. 4730/0516:57 Joniškio m. k. v. Žemės sklypo plotas – 0,6993 ha. Žemės sklypo paskirtis – Kita, žemės naudojimo būdas – Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Veikla yra vykdoma pastate – sandėlyje (pastato unikalus Nr. 4400-0152-7155), kurio naudojimo paskirtis – sandėliavimo, bendras pastato plotas 951,04 m². Ūkinei veiklai nuomos pagrindu naudojamas patalpų bendras plotas – 889,88 m². Gautas reikalingas sutikimas nustatyti, įregistruoti ir išregistruoti analizuojamai teritorijai taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (komunalinių objektų sanitarinę apsaugos zoną, toliau - SAZ).

Nustatyta sanitarinės apsaugos zona bus įrašyta į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu Nr. XIII-2166, priimtu 2019 m. birželio 6 d. (galiojanti suvestinė redakcija 2025-02-01), IV sk., pirmo skirsnio, 53 str.:

Sanitarinės apsaugos zonose draudžiama:

- statyti sodo namus, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatus, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių mokslo paskirties pastatus, skirtus švietimo reikmėms, kitus mokslo paskirties pastatus, skirtus neformaliajam švietimui poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu (kareivinių pastatus, kalėjimus, pataisos darbų kolonijas, tardymo izoliatorius);
- įrengti šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius;
- keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį į šios dalies 1 punkte nurodytą paskirtį;
- planuoti teritorijas rekreacijai ir šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik ūkininko ar įmonės, vykdančios veiklą sanitarinės apsaugos zonose leistinos paskirties pastatuose (patalpose), ūkinės veiklos ir (ar) darbuotojų saugos ir sveikatos reikmėms.

Vykdomai ENTP demontavimo ir tvarkymo ūkinei veiklai, adresu Vilniaus g. 49F, Joniškis, SŽNS reglamentuota komunalinių objektų 100 m sanitarinė apsaugos zona. SAZ zona *koreguojama* atliekant ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Vertinimo metu nustatyta, kad visi PVSV veiksniai nepasiekia ribinių verčių, nustatytų gyventojų sveikatos apsaugai, įmonė suvaldo ūkinės veiklos taršą savo veiklavietės ribose, todėl rekomenduojama nustatyti sanitarinę apsaugos zoną su sklypo ribomis – 0,6993 ha.

Vertinamos ūkinės veiklos sanitarinė apsaugos zona yra nustatoma pagal analizuojamos ūkinės veiklos ženklausius rizikos veiksnius – triukšmo (L_{dienos}) izoliniją, kadangi kiti rizikos veiksniai yra mažiau ženklaus. **SAZ nustatoma vadovaujantis sumodeliuota triukšmo izolinija pagal dienos periodo triukšmo ribinę 55 dBA vertę. Žiūr. 8.2.1. punktą, 63 p.**

8.2. Rekomenduojamas sanitarinės apsaugos zonos dydis

Siūloma įmonės MB „Mindauto“ sanitarinę apsaugos zoną nustatyti su ūkinės veiklos žemės sklypo ribomis – 0,6993 ha. Sklypo unikalus Nr. 4400-1761-0523; sklypo kadastrinis Nr. 4730/0516:57 Joniškio k. v. Žemės sklypo plotas – 0,6993 ha.

Vykdomai ūkinei veiklai sanitarinė apsaugos zona nustatoma įvertinant analizuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai pagal triukšmo skaičiavimus, taip pat kvapo ir oro taršos duomenis.

- 8.2.1. Pateikti sanitarinės apsaugos zonos ribų planą (topografinį planą, brėžinį ar žemėlapi, kurio mastelis 1:500–1:10000, tačiau gali būti naudojamas ir kitas mastelis, jei dokumentuose bus pateikta aiški šiame punkte nurodyta informacija), kuriame turi būti pažymėtos taršos šaltinio ir / ar taršos objekto arba keleto jų siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos, patikslintos pagal meteorologinius duomenis, pateikiamas sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo arba tikslinimo pagrindimas, nurodomi gyvenamosios paskirties pastatai (namai), sodo namai, viešbučių, administracinės, prekybos, maitinimo, kultūros, mokslo, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatai, specialiosios paskirties pastatai, susiję su apgyvendinimu, rekreacinės teritorijos, kiti objektai (pateikiamas ne senesnis kaip 1 metų sanitarinės apsaugos zonos ribų planas);
- 8.2.2. Pateikti sanitarinės apsaugos zonos ribų planą, topografinį planą su pažymėtomis teršalų sklaidos skaičiavimų vertėmis, izolinijomis, taršos šaltiniais.

13 pav., 26 p. pateikiama taršos objekto RC kadastrinio žemėlapio ištrauka (mastelis 1:2000) su besiribojančių sklypų ribomis, artimiausia gyvenamos paskirties teritorija, taršos objekto sklypo ribomis ir rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribomis, patikslintomis pagal meteorologinius duomenis suskaičiuotomis objekto sukeliamos taršos sklaidos duomenis bei ribines vertes, taršos objekto žemėlapio ištrauka su rekomenduojama sanitarinės apsaugos zona, patikslinta pagal viršnorminę triukšmo lygio izoliniją dienos metu ir didžiausią 99,8-ojo procentilio ilgalaikę vienos valandos Azoto oksidų (NO_x) pažemio koncentracijos izoliniją prie nustatomos SAZ ribos ($0,05 \text{ mg/m}^3$) (sudaro 0,25 RV, kai $\text{RV} = 0,2 \text{ mg/m}^3$). Naudota Lietuvos koordinatų sistema LKS-94. Mastelis 1:2000.

MB „Mindauto“ eksploatuoti netinkamų transporto priemonių demontavimo ir atliekų tvarkymo ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zonos nustatymas. PVSV Ataskaita.

13 pav. Rekomenduojama sanitarinė apsaugos zona su viršnormine 55 dB(A) triukšmo lygio izolinija dienos metu, prie rekomenduojamos SAZ ribos. Naudota Lietuvos koordinatų sistema LKS-94. Mastelis 1:5000. Rekomenduojama SAZ zona - 0,6993 ha (raudonos spalvos linija).

9. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS

9.1. Panaudoti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodai ir jų pasirinkimo pagrindas

Metodų paskirtis – įvertinti galimą poveikį visuomenės sveikatai. Metodo tikslas yra kuo realiau įvertinti neigiamus veiksnius ir jų daromą poveikį žmonių sveikatai ir gyvenimo kokybei. Aplinkos taršos vertinimo modeliai, naudoti vertinime, buvo pasirinkti todėl, kad jie aprobuoti LR aplinkos ministerijos.

Vertinant vietovės demografinius bei sveikatos rodiklius buvo naudotasi Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portalu ir Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Lietuvos sveikatos rodiklių informacinė sistema ir pateiktais statistiniais duomenimis. Remiantis jais buvo atlikta visuomenės sveikatos būklės analizė.

Poveikio kiekybiniam ir kokybiniam vertinimui naudojome metodikas, pateiktas Europos sąjungos direktyvoje 93/67/EEC. Metodo esmė – komponentų, veikiančių žmogaus gyvenamąją aplinką, susidarančią dėl aplinkos veiksnių palyginimas su žemesniais aplinkos veiksniais, nesukeliantiais pasekmių gyvenimo kokybei. Pirminiame šio etapo vertinime atmetame tuos poveikių veiksnius, kurie yra mažesni už nesukeliantčius pasekmių gyvenimo kokybei ir identifikuojame tuos veiksnius, kurie yra didesni ir gali sukelti neigiamų pasekmių gyvenimo kokybei.

Triukšmo modeliavimas atliktas programa – „CadnaA“ (versija 2018 MR1). Ši programa skirta įvairių triukšmo šaltinių skleidžiamo garso lygio modeliavimui ir prognozavimui. „CadnaA“ programinis modelis triukšmo sklaidos vertinimą atlieka pagal Europos komisijos direktyvą 2002/49/EC (aplinkos triukšmo direktyva).

Iš transporto priemonių išsiskiriančių teršalų kiekiai apskaičiuoti pagal „Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodikos“ (angl. EMEP/EEA Air Pollutant Emission Inventory Guidebook 2019) B dalies 1.A.3.b skyriaus „Road transport“ 3-5 lentelėje pateiktus teršalų emisijos faktorius ir 3-15 lentelėje pateiktas vidutines kuro sąnaudas.

Tarša į aplinkos orą iš dujomis varomo šakinio krautuvo skaičiuota vadovaujantis Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodika EMEP/EEA, skyrumi 1.A.4 „Non-road mobile sources and machinery“ (2019 – update 17 Oct) metodiką, kuri įrašyta į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr. 395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaičiavimai atlikti pagal metodikoje pateikiamą apibendrintą skaičiavimo algoritmą Tier1, paremtą teršalų kiekio apskaičiavimu pagal kuro sąnaudas.

Šie skaičiavimo modeliai yra įtraukti į LR Aplinkos ministerijos rekomenduojamų modelių, skirtų vertinti aplinkai, sąrašą. Gauti rezultatai lyginami tiek su Europos sąjungos, tiek su Lietuvos Respublikos teisės aktų bei norminių dokumentų reikalavimais.

Aplinkos oro taršos sklaidos modeliavimui naudota „ADMS 6“ matematinio modeliavimo programinė įranga (Cambridge Environmental Research Consultants Ltd, Didžioji Britanija). „ADMS 6“ modelis taikomas oro kokybei kontroliuoti ir skirtas taškiniams, ploto, linijiniams bei tūrio šaltiniams modeliuoti. „ADMS 6“ algoritmai yra skirti pažemio sluoksniui, vėjo, turbulencijos ir temperatūros vertikaliniams profiliams, taip pat valandos vidurkių koncentracijoms (nuo 1 iki 24 val.,

mėnesio, metų) apskaičiuoti, vietovės tipams įvertinti. Šis modelis yra įtrauktas į LR Aplinkos ministerijos rekomenduojamų modelių, skirtų vertinti aplinkai, sąrašą (Aplinkos apsaugos agentūros Direktorius įsakymas „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV-200). Gauti rezultatai lyginami tiek su Europos sąjungos, tiek su Lietuvos Respublikos teisės aktų bei norminių dokumentų reikalavimais.

Galimi vertinimo netikslumai ar kitos vertinimo prielaidos

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo netikslumai ir klaidos gali būti tik tuo atveju, jei ūkinės veiklos organizatorius poveikio visuomenės sveikatai vertintojui pateikė nepilną ar neteisingą informaciją apie narinėjamą planuojamą ūkinę veiklą bei veiklos lemiamus fizinės aplinkos veiksnius, darančius įtaką sveikatai.

POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS

Vertinant ūkinę veiklą buvo nustatyta, kad aplinkos taršos veiksnys, fizinis veiksnys - triukšmas ir nagrinėjamos ūkinės veiklos įtakojamos oro taršos, taršos kvapais ir akustinio triukšmo prognozuojamos maksimalios koncentracijos ir vertės neviršys norminiais aktais nustatytų ribinių verčių.

REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS

Rekomendacijos dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo stebėsenos neteikiamos.